

Jaarverslag 2023

Kinderevangelisatie in Botosani

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord.....	3
2.	Ons werk in één oogopslag	4
3.	Onze resultaten	5
	3.1. Opbouw van het werk.....	5
	3.2. Diaconale projecten	6
	3.3. Gemeenteopbouwprojecten.....	9
	3.4. Diaconale jongerenreizen.....	13
4.	Onze activiteiten.....	14
	4.1. Stichting HOE (Hulp Oost-Europa)	14
	4.2. Organisatiestructuur.....	14
	4.3. Bestuur en Raad van Toezicht.....	16
	4.4. Vrijwilligers.....	16
	4.5. Afstemmen en samenwerken relaties	16
	4.6. Kantoor	17
	4.7. Verantwoordingsverklaring	17
	4.8. Vooruitzichten.....	18
5.	Verslag Raad van Toezicht	20
6.	Onze donateurs.....	21
	6.1. Inleiding	21
	6.2. Donoren.....	21
	6.3. Fondsenwerving	23
	6.4. Voorlichting en publiciteit	24
7.	Risico's	25
8.	Jaarrekening 2023	26
9.	Controleverklaring accountant.....	49
	Bijlage A - Vrijwilligers en medewerkers HOE.....	53
	Bijlage B - Lijst met samenwerkende stichtingen/werkgroepen	54
	Bijlage C - Lijst met functies bestuur en Raad van Toezicht.....	55

1. Helpende handen

Ooit heette het periodiek van onze Stichting Helpende Handen. Daarmee wordt het werk van de stichting nog steeds raak getypeerd. Na twee coronajaren en een hectisch jaar door het begin van de oorlog tussen Oekraïne en Rusland was 2023 een jaar waarin het werk van stichting Hulp Oost Europa (HOE) weer genormaliseerd uitgevoerd kon worden.

Er kon in 2023 ongestoord naar alle werkgebieden gereisd worden, zodat fysiek overleg over projecten kon plaatsvinden. De predikantenconferentie in Matrahaza kon na enkele jaren van uitstel weer plaatsvinden, evenals regionale cursussen en instructiebijeenkomsten over diaconaal en evangelisatorisch werk. Vrijwilligers van de stichting werkten mee aan de afronding van een catechese methode in de Hongaarse taal: print gecombineerd met visueel materiaal.

Net voor de coronapandemie ontving de stichting de opbrengst van de actie van het Reformatorisch Dagblad, te besteden in Moldavië. In 2023 kregen de meeste projecten in Moldavië vorm. De projecten konden ook weer fysiek worden bezocht, zodat over de verdere uitrol van de programma's kon worden overlegd.

In 2023 werden de contacten in Bosnië afgebouwd en afgerond. Het was niet

langer mogelijk aan het werk in dat land verdere voortgang te geven.

Nadat we enkele decennia gebruik maakten van inmiddels verouderde computerprogramma's, is in 2023 een geheel nieuwe CRM programma, inclusief financieel programma geïmplementeerd op het kantoor van de stichting. Dankzij de medewerking van enkele extern ingehuurde medewerkers, is de uitrol van de programma's vrij probleemloos verlopen. Wel heeft het een groot beroep op de kantoormedewerkers en vrijwilligers gedaan.

In 2023 waren opnieuw ruim tachtig vrijwilligers direct betrokken bij het werk van de stichting. We danken hen en de kantoormedewerkers voor hun inzet, waardoor de programma's van de stichting impact hadden in alle werkgebieden. Dank aan allen die zich – soms heel zichtbaar, soms juist onzichtbaar – inzetten voor de stichting. Dank ook aan alle sponsoren en donateurs van de stichting. Dankzij hun bijdragen was ons werk financieel mogelijk. Bovenal danken wij onze God voor Zijn zegen op ons werk, zoals we die mochten ervaren:

"Want mijn God zal u, overeenkomstig Zijn rijkdom, voorzien van alles wat u nodig hebt, in heerlijkheid, door Jezus Christus." Fil. 4 : 19

Voorzitter bestuur Stichting HOE

Maart 2024

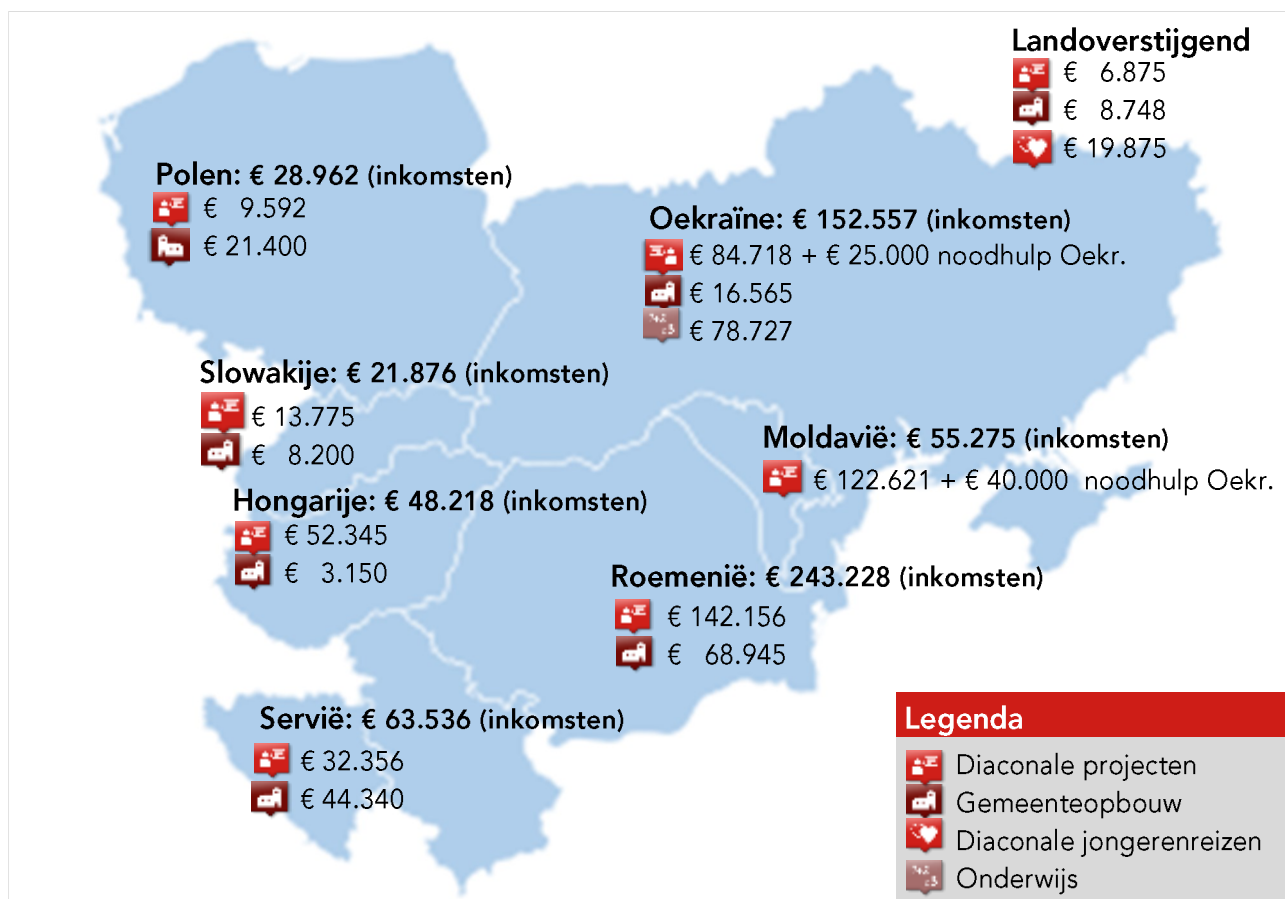
2. Ons werk in één oogopslag

De donateur		
	2022	2023
Aantal giften	18.627	16.816
Aantal donateurs	6.139	5.454
Aantal giften > € 500	383	374
Aantal donateurs > € 500	378	273
Aantal donateurs met doorlopende toezegging	2160	2190

De organisatie	
±85	Vrijwilligers totaal
4	Medewerkers
5	Leden van raad van toezicht
9	Bestuursleden
8	Leden van comité van aanbeveling

De kosten		
	2022	2023
Eigen fondsenwerving	9,3 %	16,9 %
Administratie en beheer	2,7 %	4,7 %
Totaal	12 %	21,6 %

De giften (in €)		
	2022	2023
Particuliere donateurs	815.512	578.524
Kerkelijke gemeenten	468.486	312.402
Fondsen	294.972	80.993
Organisaties/bedrijven	104.108	161.986
Onderwijsinstellingen	34.703	11.570
Werkgroepen	17.351	11.570
Overig	650	0
Baten uit beleggingen, rentebaten	-3.242	-11.977
Totale inkomsten	1.732.540	1.169.022

3. Onze resultaten

3.1 Opbouw van het werk

Doelstelling

Doel van de stichting is een bijdrage te leveren aan het werk van kerken (in hun plaatselijke gemeenten) en verwante christelijke organisaties in Oost-Europa, teneinde deze in staat te stellen gestalte te geven aan hun Bijbelse roeping inzake gemeenteopbouw en missionaire, diaconale en onderwijskundige toerusting. De stichting doet dit in gedeelde verantwoordelijkheid met de eerder genoemde partners.

Wanneer er in dit jaarverslag geschreven wordt over Oost-Europa betreft dit landen in Centraal- en Oost-Europa (m.b.t. de landen, zie pagina 4).

Missie

Wij willen christelijke gemeenten in Oost-Europa helpen om inhoud te geven aan de opdracht van Jezus Christus: omzien naar de naaste in diaconaat, gemeenteopbouw en christelijk onderwijs.

Visie

- We geloven dat God ons in wil zetten om in navolging van Christus samen met mensen in Oost-Europa voorwaarden te scheppen dat het Koninkrijk van God zichtbaar wordt
- We geloven dat de samenleving in Oost-Europa christenen nodig heeft om het verschil te maken.
- We geloven dat christenen de roeping hebben recht te doen aan de meest kwetsbaren.
- We geloven dat we dat alleen kunnen bereiken door samen te werken met christenen en kerkelijke gemeenten in Oost-Europa.
- We geloven dat het van belang is om christenen in Oost-Europa, met bestaande christelijke netwerken, diaconaal, pastoraal en missionair toe te rusten.
- We geloven dat kinderen en jongeren recht hebben op goed onderwijs. In combinatie met het delen van het evangelie helpt dit kinderen en jongeren te bouwen aan een betere toekomst.

Stichting HOE (Hulp Oost-Europa) hanteert twee thema's en vier programma's waaronder projecten vallen (hoofdstuk 3.2 en 3.3). De diaconale jongerenreizen worden apart vermeld in hoofdstuk 3.4.

Thema's

1. Diaconale projecten: Diaconale projecten zijn gericht op barmhartigheid aan mensen die hulp nodig hebben. De programma's die hier bij horen zijn: 'Hoop voor kwetsbaren', 'Hart voor Roma' en 'Toekomst voor kind en jongeren'.
2. Gemeenteopbouwprojecten: Gemeenteopbouwprojecten zijn dienstbaar aan christelijke gemeenten om hen te helpen bij de geestelijke groei. De programma's die hier bij horen zijn: 'Geloofsopbouw' en 'Toekomst voor kind en jongere'.

Programma's

1. Hoop voor kwetsbaren (diaconaat, gemeenteopbouw)
2. Hart voor Roma (diaconaat, gemeenteopbouw en onderwijs)
3. Toekomst voor kinderen (diaconaat, gemeenteopbouw en onderwijs)
4. Geloofsopbouw (gemeenteopbouw)

Diaconale jongerenreizen zijn met name erop gericht om jongeren uit Nederland kennis te laten maken met mensen in Oost-Europa en hun diaconaal bewustzijn te stimuleren. Jongeren zetten zich op diverse manieren in om daadwerkelijk de handen uit de mouwen te steken: door middel van fondsenwervingsacties in de aanloop naar de reis en vervolgens in Oost-Europa tijdens de reis.

Monitoring en evaluatie

Stichting HOE heeft in 2023 op de volgende manier de resultaten van de projecten gemonitord en geëvalueerd:

De regioteams en commissie CGO maken naar aanleiding van werkbezoeken in Oost-Europa verslagen. Deze verslagen gelden ook als evaluatie van de bezochte projecten. Kantoormedewerkers monitoren de voortgang van projecten door periodiek te controleren. De commissies wordt gevraagd daarop te reageren.

Timár en Bondric krijgen winterhulp

Het huis van Timár Gyula en zijn neef Bondric Bogdan in Sacareni (Roemenië) stortte in augustus 2021 in. Vanaf die tijd hadden ze geen plek meer om te wonen. De Gereformeerde Kerk in Sacareni heeft een huis met drie kamers om diaconale hulp te geven. Toen het huis van de mannen instortte, gaf de Gereformeerde Kerk hen één kamer om te wonen, totdat ze een nieuw huis in de buurt van het ingestorte huis kunnen bouwen. Timár en Bondric wonen nu bijna twee jaar bij de kerk. Sommige mensen van het dorp geven de mannen wat te eten, andere mensen brengen hun kleren om ze te laten wassen. Weer andere mensen helpen hen om de administratieve zaken van de gemeente op te lossen. De wintercampagne helpt Timár en Bondric om hun elektriciteitsrekening te betalen. Ze zijn erg dankbaar voor alle hulp!

3.2 Diaconale projecten

In 2023 bereikt stichting HOE via diaconale projecten de volgende aantallen mensen:

Land	Kinderen	Volwassenen
Servië	350	260
Hongarije	230	530
Moldavië*	530	670
Oekraïne*	610	250
Roemenië	1.870	1.310
Slowakije	93	56
Polen	23	64

* Oekraïense vluchtelingen niet meegerekend

Stichting HOE richt zich bij diaconaal werk op drie programma's:

Hoop voor kwetsbaren

Onder dit programma vallen projecten, waarbij hulp wordt verleend aan kwetsbare groepen met zicht op verbetering van hun situatie. De hulp biedt hoop voor de toekomst, hoop om de situatie te kunnen verbeteren. Groepen die we onder andere helpen, zijn bijvoorbeeld Oekraïense vluchtelingen, Roma, kinderen in kindertehuizen, maar ook daklozen, verlaafd en mensen met een handicap.

Hart voor Roma

Onder dit programma vallen alle projecten waarbij hulp aan Roma centraal staat. Roma vormen een minderheidsgroep in diverse landen in Oost-Europa en worden vaak gediscrimineerd en achtergesteld.

Toekomst voor kind en jongeren

Bij dit programma gaat het om projecten die gericht zijn op de toekomst voor kinderen in Oost-Europa in de breedste zin van het woord.

Ontwikkelingen in 2023

In 2023 richt de hulpverlening zich naast gemeentepopbouwwerk voornamelijk op diaconaal werk. Een van de kernwaarden die HOE hanteert, is barmhartigheid, door praktische hulp en concrete projecten. Barmhartigheid is de praktische vertaling van de liefde voor de naaste zoals de Bijbel dat aanreikt. Van de geplande projecten en activiteiten kunnen gelukkig veel projecten doorgang vinden, ondanks de oorlog in Oekraïne en verleende hulp aan vluchtelingen in voornamelijk Moldavië.

Hongarije

Een bijdrage van EO Metterdaad voor voedsel, straatwerk en opvang van daklozen is door partner Oltalom in 2022 gestart, het laatste deel (20%) is in 2023 besteed. Verantwoording project, evaluatie en terugkoppeling richting EO-Metterdaad is in 2023 succesvol afgerond.

Het lesprogramma 'Mosterdzaad' werd gestart onder Romakinderen in het noordoosten van Hongarije gericht op Bijbellezen, Bijbelkennis, sociale vaardigheden en muzikale opvoeding. Een project dat HOE voor drie jaar ondersteunt.

Voor winterhulp is 9.300 euro beschikbaar gesteld aan diverse christelijke gemeenten en organisaties om daklozen, Roma en kwetsbare ouderen winterhulp te bieden in de vorm van een voedselpakket, medicijnen of brandhout.

Een diaconale jongerengroep uit Hervormd Ermelo (Kerkelijk Centrum) bezocht een project van Stichting Magdaleneum en verrichtte lichte verbouwwerkzaamheden en ondernam activiteiten met bewoners van het huis.

Een groep Hoornbeekstudenten bezocht een project van Oltolam in Boedapest en verrichtte lichte verbouwwerkzaamheden en hield zich bezig met straatevangelisatie.

Moldavië

HOE stelde 5.300 euro beschikbaar voor naschoolse opvang en besloot in samenspraak met partner Youth for Christ om vanaf 2024 een tweede naschoolse opvang te gaan ondersteunen. Ruim 55.000 euro is beschikbaar gesteld aan de Baptist

Union die ook in 2023 onderdak bood aan duizenden Oekraïense vluchtelingen en voedsel en medicijnen uitdeelde.

Ruim 50.000 euro, beschikbare gelden uit de RD-actie, is in 2023 besteed aan de nieuw- of verbouw van vijf locaties met als doel om z.s.m. diaconale hulp te bieden aan ouderen en onderwijsondersteuning van kinderen en jongeren. In 2023 zijn twee van de vijf locaties gereed gekomen en één is in de eindfase.

Een deel van de geplande winterhulpbijdrage is besteed. In Budai (Noord-Moldavië) is winterhulp gegeven via partnerorganisatie Youth for Christ. In Ciorescu is via de Baptist Union extra winterhulp verleend onder de arme gezinnen en kwetsbare ouderen voor een bijdrage van 10.000 euro

Oekraïne

De winterhulpbijdrage is besteed aan de aankoop van voedselpakketten die zijn verspreid onder kwetsbare ouderen en Romagezinnen. Daarnaast ontvingen de Romascholen voor het tweede jaar op rij de winterperiode een extra bijdrage voor brandhout.

De oorlog in het oosten van Oekraïne heeft ook in 2023 de nodige impact gehad op het kindertehuis 'De barmhartige Samaritaan', de Romascholen en op ondersteuning van de evangelisten. Gedurende 2023 dat de scholen open waren, is er dagelijks een 'sandwichprogramma' aangeboden in de vorm van een voedingsrijk belegd broodje. Het kindertehuis kon, ondanks de oorlog, goed functioneren. Het aantal meisjes dat werd opgevangen is licht gestegen.

In het kindertehuis vond een verbouwing plaats om de jongere en oudere meisjes meer van elkaar te scheiden. Doel is om beide leeftijdsgroepen zo optimaal mogelijk te laten wonen en ontwikkelen en de juiste zorg te kunnen bieden. Hiervoor vindt een verbouwing en investering plaats, verdeeld over drie jaar, met een totale omvang van 78.000 euro.

Voor zomerkampen was een extra investering nodig, gezien de inflatie op levensmiddelen, huurlocatie en middelen. Ruim 500 kinderen hebben verspreid over 1,5 maand een zomerkamp van een week bij kunnen wonen, waaronder Oekraïense vluchtelingen.

Polen

Diaconale hulpverlening is in 2023 verminderd t.o.v. 2022 en 2021.

Partners van de verschillende evangelische gemeenten hebben in 2023 opnieuw Oekraïense vluchtelingen opgevangen al was het minder intensief dan in 2022.

Het begrote bedrag winterhulp, van 6.792 euro, is besteed aan voedselpakketten en verspreid door kerkelijke organisaties onder arme gezinnen, zieken en alleenstaanden.

Roemenië-Midden

In het diaconale project ondersteuning van ouderen, Pentru Bunica, worden 72 ouderen ondersteund met een bedrag van ruim 21.000 euro. Ouderen krijgen een maandelijkse bijdrage om daar medicijnen, brandhout of kleding van te kunnen kopen. Als het nodig is, betalen ze er thuiszorg van. Door op deze manier te helpen, behouden de ouderen hun waardigheid, kunnen ze voor zichzelf zorgen en voelen ze zich deel van de samenleving. Daarnaast worden vanuit een extra bijdrage activiteiten voor ouderen georganiseerd, zoals een ouderenmiddag of bijeenkomst rondom feestdagen.

Pentru Tine is een project waarin hulp geboden wordt aan naschoolse opvang, zorg voor arme families d.m.v. sociaal werkers, een peuterspeelzaal en hulp onder Roma. In 2023 is 27.000 euro besteed. 40% meer dan in 2022, wat name komt door uitbreiding van het Churchproject. In een zestal kerkelijke gemeenten in het noordoosten met kinderwerk en hulp onder Roma.

Het project Onesimus (CE in Tirgu Mures) is gestart in 2022 om jongeren een kans te bieden om zich voor te bereiden op de maatschappij en een menswaardig bestaan op te bouwen. Helaas is dit project gestopt in 2023, omdat er onvoldoende begeleiding ter plekke kon worden geboden.

De winterhulpbijdrage van 12.700 euro is besteed via verschillende kerken en christelijke organisaties. Daarnaast is via een extra aanvraag van 4.500 euro

hout gekocht voor 20 arme gezinnen en 40 voedselpakketten.

Roemenië-Oost

Voor de winterhulp is er 13.000 euro besteed via de BER-kerk (Biserica Evanghelică Română). HOE stelt 27.800 euro beschikbaar voor hulp aan kwetsbare gezinnen in het oosten van Roemenië. De hulpverlening verloopt via de BER. Sponsorprogramma 'Hulpgezinnen BER' voedt de inkomsten.

HOE ondersteunt in Lanurile een naschoolse opvang, opgezet i.s.m. met EO Metterdaad. De finale afronding d.m.v. verantwoording en evaluatie vond najaar 2023 plaats. De naschoolse opvang zit in de opstartfase en is voorzien van locatie (ruimte in de kerk), lesmateriaal, eenvoudige maaltijd en een bevoegde docent.

Het project 'selfsupporting Florin', een minifarm, is opgezet in 2022. Uit de verkoop van vee en van de opbrengst groente en fruit kan de naschoolse opvang op twee locaties worden bekostigd. Een investering van 55.000 euro waar HOE voor 43.500 euro aan heeft bijgedragen is in 2023 afgerond.

Roemenië-Zuid en West

Er wordt 13.500 euro aan winterhulp gegeven, waarvan 500 euro uit een extra budget. Via een aantal gemeenten krijgen de kwetsbare mensen voedsel, brandhout en medicijnen.

In Satu Mare worden Oekraïense vluchtelingen opgevangen, waarvoor in de winterperiode een extra budget van 3.500 euro is besteed aan voedsel en kosten onderdak.

Het Samuelhuis, opvang van 10/15 kinderen waar kinderen op schooldagen verblijven en worden be-

Opvang in Ciorescu (Moldavië) onder dak

In Ciorescu (Moldavië) gaat de bouw van een centrum voor begeleiding van kinderen met huiswerk en dagopvang van ouderen weer door. Inmiddels ligt het dak erop.

De financiering van het complex komt uit de RD-actie 'Draagt el-kanders lasten', enkele jaren geleden.

We zijn dankbaar dat, na het stilliggen van de bouw tijdens corona, er nu volop gebouwd wordt. De Baptist Union in Moldavië begeleidt dit project.

Voedselhulp Oekraïne

Baptistengemeente Jibou (Roemenië) koopt voedsel in en heeft dit in maart vervoerd naar de grens met Oekraïne. Oekraïense partnergemeenten hebben het voedsel opgehaald en verspreid in het gebied rondom Nikopol, Zaporizja, Pavlograd, Donetskaia. Broeder Ivanciuc geeft aan dat de situatie in die omgeving heel moeilijk is. Hij meldt dat in het eerste kwartaal van 2023 er niet veel humanitaire hulp plaats vindt. Veel mensen uit dit deel van Oekraïne hebben basismiddelen nodig zoals voedsel en medicijnen. Partnergemeentes van HOE hebben het verlangen om in april en mei van 2023 opnieuw transporten te organiseren met voedsel, medicijnen en hygiënemiddelen.

geleid in huiswerk en sociale vorming. Doel is om hen een stabiele basis mee te geven en Bijbelse vorming. HOE ondersteunt vanaf medio 2023 voor 3 jaar met een bedrag van 15.000 euro.

In het zuiden ontvangen drie evangelisten een maandelijkse bijdrage in hun werk als pastor.

Servië

Het diaconale werk in Servië met een totaalbedrag van 23.000 euro is ingezet voor naschoolse activiteiten, hulp aan Romakinderen in Kucura, via evangelist Aleksandar Subotin met ondersteuning van evangelist Mirko Necic en Dragan. Er is met name behoefte aan ondersteuning en begeleiding van de Romabevolking.

Ds. László Harangozo ontving bijdragen voor diaconale hulp in zijn gemeente Subotica.

Voor winterhulp is bijna 10.000 euro besteed en uit een extra budget 1.500 euro voor voedselpakketten onder kwetsbare ouderen.

Daarnaast is er hulp gegeven aan ouderen i.s.m. stichting Suva Nawa. In 2023 zijn er Oekraïense vluchtelingen voor een periode opgevangen.

Er wordt aan gemeenteopbouw, ondersteuning Romavoorvallers en jeugdwerk een bedrag van 32.800 euro besteed.

Slowakije

Het diaconale werk is voornamelijk besteed aan ondersteuning van voorgangers en evangelisten.

Najaar 2023 is het project herstel gezinnen van verslaving gestart voor de (ex)verslaafden en familie met een tijdsbestek van een jaar. Het project bestaat uit familiebijeenkomsten, excursies en een ontspanningsactiviteit. Het totaalbudget van 8.600 euro, waarvan 2.500 euro in 2023, is besteed.

3.3 Gemeenteopbouwprojecten

In 2023 bereiken we via gemeenteopbouwprojecten de volgende aantallen mensen:

Land	Kinderen	Volwassenen
Servië	358	167
Hongarije	345	56
Oekraïne	500	95

Kinderblad Örömhír

Het blad Örömhír (= Blijde Boodschap) is een christelijk jeugdblad met Bijbelvertellingen, christelijke verhalen, tekeningen en puzzels. Vanaf 2023 wordt materiaal ook online aangeboden. Een trend die aansluit bij de leeftijdsgroep van zondagschoolkinderen (9-14 jaar).

Örömhír wordt ook gebruikt op kinderclubs en basisscholen. Het jeugdblad wordt in Hongarije verspreid en in de Hongaarstalige 'buitengebieden' als Oekraïne, Servië, Slowakije en Transsylvanië (Roemenië). Jaarlijks vier keer in 3.500 oplagen.

Roemenië	1150	690
Slowakije	320	135
Polen	510	360

Stichting HOE richt zich met gemeenteopbouwprojecten op het programma Geloofsopbouw. Dit programma valt uiteen in de volgende onderdelen/subprogramma's:

Geloofsopbouw - volwassenen

Bij dit programma staat de volwassene centraal. Of het nu gaat om een gevangene die bezoek krijgt en daarbij het evangelie hoort of om evangelisatiewerk onder Roma. De verspreiding van het evangelie en de opbouw van het geloof staan centraal bij de projecten die onder dit programma vallen. Onderstaande voorbeelden vormen een illustratie van dit essentiële onderdeel van ons werk.

Geloofsopbouw – kinderen en jongeren

Bij dit programma gaat het om projecten waarbij de opbouw van het geloof van kinderen en jongeren centraal staat. Dat kan zijn door het verschaffen van literatuur, tijdschriften of Bijbels. Het kan ook vorm krijgen in evangelisatie onder jongeren, kinderwerk of vakantieweken waarbij het evangelie gedeeld wordt.

Gemeenteopbouw

Bij dit programma gaat het om de opbouw van de gemeente als geheel. Hierbij is de gezamenlijke geloofsbasis het uitgangspunt, waarbij sprake is van beweging, gelijkwaardigheid, aandacht en respect voor elkaar. Onder dit programma vallen ook trainingen en toerusting.

Ontwikkelingen in 2023

Ondanks de spanningen in Oost-Europa blijft er ruimte om het evangelie te delen. Er worden Bijbels aangeschaft en uitgedeeld via gevangenis- en evangelisatiewerk, kinderwerk en in gemeenten. De Roemeense uitgave boekjes Kees de Kort wordt i.s.m. de uitgeverij Scriptum uitgegeven. Er vinden 45 zomerkampen plaats waar HOE een financiële bijdrage aan mocht leveren. Er vinden conferenties en geplande groepsactiviteiten (toerustingscursussen) plaats.

KaTeM, de catechesemethode in samenwerking tot stand gekomen met de GZB en HGJB, is in 2023 geïmplementeerd. In de loop van 2023 is KaTeM 2 ontwikkeld, dat ingaat op hoe de methode toe te passen binnen de gemeente, evaluatie en verbetering van het lesmateriaal. De plaatselijke jeugdleiders, voorgangers en evangelisten zien kansen om kinderen en volwassenen te bereiken met het evangelie en worden meegenomen in dit project.

Commissie gemeenteopbouw (cgo) van stichting HOE ondersteunt gemeente- en geloofsopbouwprojecten. Daarbij staat de commissie ten dienste van de regioteams. De regioteams kunnen een beroep doen op financiële middelen van cgo die specifiek beschikbaar worden gesteld voor Bijbels, zomer- en evangelisatiekampen en toerustingprojecten in de landen waar de regioteams opereren. Daarnaast hebben de regioteams ook zelf projecten op het gebied van vorming en toerusting.

Commissie Gemeenteopbouw

HOE besteedt ruim 3.100 euro voor het verspreiden van het evangelisatieblad Örömhír.

Voor de Matrahazaconferentie in Hongarije draagt HOE bij met een bedrag van 2.630 euro. Implementatie catecheseproject KaTeM en werkwijze bijna 3.200 euro besteed. Aan materiaal voor toerustingscursussen is een bedrag van 200 euro besteed. Voor vakantiecampen draagt HOE ruim 42.000 euro bij. Aan toerusting en missiewerk ruim 20.000 euro.

Hongarije

Stichting HOE ondersteunt met 3.150 euro vier zomerkampen in Hongarije, uitgevoerd door kerkelijke gemeenten waar HOE al meerdere jaren contacten mee onderhoudt.

Oekraïne

Stichting HOE besteedt ruim 6.200 euro aan de organisatie van diverse zomer- en evangelisatiekampen in Romagemeenschappen. Het evangelisatiewerk is ondersteund met een bijdrage van 7.793 euro. Dit voor de wekelijkse evangelisatieactiviteiten in de Romagemeenschap door drie evangelisten. Twee van hen ontvangen een kleine onkostenvergoeding m.b.t. voorbereiden en

uitvoeren van de wekelijkse diensten. Het tweede speerpunt is de jaarlijkse Roma Family Day. Naast het brengen van het evangelie biedt deze dag een optimale sociale cohesie, niet alleen binnen de Romagemeenschap onderling, alsook steeds meer tussen de Roma en lokale bevolking.

Polen

De KeCH (Kerk van Evangelische Christenen in Polen), een christelijke gemeente in Piatkow, krijgt een bijdrage voor de organisatie van twee zomerkampen. Stichting HOE besteedt 4.000 euro aan dit werk.

Er is gestart met een nieuw project *Meeting with Matthew*, het evangelie verspreiden via digitale weg. Het evangelie van Mattheus wordt via USB-stick verspreid en HOE draagt hierin bij voor 16.000 euro.

Roemenië-Midden

Het missiewerk in Roemenië-Midden is in 2023 ondersteund met een bedrag van 5.555 euro. Een christelijke gemeente krijgt een bijdrage voor een

Zomerkamp Oradea

Partner Sándor-Zsolt Szabó, directeur van Cristian Endor uit Oradea (Roemenië) bedankt alle giftgevers voor het financieel mogelijk maken van het zomerkamp in 2023. De wens is om in 2024 opnieuw een zomerkamp te organiseren voor kwetsbare kinderen. Dit geeft de kans om het evangelie te delen en met deze kinderen te praten over Gods liefde en Gods barmhartigheid door Jezus Christus, geeft Sándor aan. De organisatie onderneemt zelf initiatieven om geld in te zamelen. Zo wordt er in Oradea een koekjesbeurs georganiseerd voor het goede doel, waarbij de volledige opbrengst wordt gebruikt om het kinderkamp te ondersteunen. Naast deze inkomsten vraagt Sándor om de steun van HOE: "Bid voor de harten van de kinderen, bid voor de medewerkers, bid voor het kamp!"

beamer. Een predikant wordt ondersteund in reiskosten Er wordt geld gegeven voor de organisatie van bijbelstudiebijeenkomsten voor vrouwen en voor gehandicapten.

Voor de organisatie van twaalf zomer- en evangelisatiekampen wordt 12.200 euro besteed. Hieraan nemen kinderen, jongeren of ouderen aan deel.

Roemenië-Oost

Het evangelisatiewerk in gevangenissen wordt ondersteund met een bedrag van 2.300 euro. Van het geld wordt evangelisatiemateriaal gekocht. Gezinnen van gedetineerden krijgen een financiële ondersteuning.

Voor vijf zomer- en evangelisatiekampen op verschillende locaties is 5.000 euro besteed.

Roemenië-Zuidwest

Het missiewerk in het westen van Roemenië wordt ondersteund met een bijdrage van 5.500 euro voor kinderwerk, conferentie en gemeenteopbouwwerk.

Het missiewerk in het zuiden van Roemenië ontving ruim 5.000 euro. De bijdrage is verdeeld over drie baptistengemeenten en wordt besteed aan kinderwerk en gemeenteopbouwwerk, daarnaast aan gevangenis-evangelisatie. Voor bijna 1.000 euro zijn Bijbels aangeschaft.

De ondersteuning van zes zomerkampen bedraagt 6.700 euro voor vier zomerkampen.

Servië

Voor gemeenteopbouw in Servië besteedt HOE ruim 15.000 euro. Het geld is bestemd voor het le-

vensonderhoud van Roma-evangelist Aleksandar Subotin en de exploitatie van de gemeentenzaal in Kucura.

Drie andere Romavoorgangers in Servië krijgen regelmatig een bijdrage uit het project 'Romavoorgangers Servië', totaal 6.500 euro. Het geld is bestemd voor het levensonderhoud en het werk van de voorgangers.

Het toerustingswerk in Servië wordt ondersteund met een bedrag van 4.298 euro. Twee voorgangers van de Hongaarse Hervormde kerk in Servië ontvangen het geld voor jongerenactiviteiten, Bijbels en de organisatie van een vrouwenconferentie. Een aantal activiteiten vindt online plaats. Daardoor zijn de kosten lager.

Twee vrijwilligers van HOE bezoeken en trainen voorgangers in Servië, o.a. met de methode Grow. Onlinebijeenkomsten worden afgewisseld met een fysieke training waaraan 3.000 euro is besteed.

Het jeugdwerk in Servië krijgt een bijdrage van 5.900 euro. Dit geld wordt besteed aan het organiseren van vijf zomer- en evangelisatiekampen.

Slowakije

Drie Hongaarse Hervormde gemeenten in Slowakije ontvingen in totaal 3.000 euro voor toerustingprojecten.

Er is 600 euro besteed aan twee evangelisatieprojecten, waaronder gevangenis-evangelisatie.

Er vonden elf zomerkampen plaats waar HOE financieel aan bijdroeg voor 5.200 euro.

28 titels 'Wat de Bijbel ons vertelt' voltooid

Onlangs verschenen bij de Roemeense uitgeverij Scriptum (Oradea) de laatste acht boekjes uit de Serie „Wat de Bijbel ons vertelt” met illustraties van Kees de Kort. Boekjes met een Bijbelverhaal voor kinderen in de leeftijd tot 12 jaar om te gebruiken in de bijbelklas, zondagschool of bij evangelisatie activiteiten.

De uitgave is een samenwerkingsproject tussen Scriptum en stichting HOE (Hulp Oost-Europa). HOE is sponsor van deze uitgaven en speelt een bemiddelende rol met bijvoorbeeld Bijbelgenootschappen en overleg met de BV „Kees de Kort” voor het krijgen van copyrights. Scriptum is een professionele Roemeense uitgever zonder winstoogmerk. De samenwerking startte in 2017 met Roemeenstalige boekjes (in het Hongaars waren alle 28 al verschenen). In maart 2023, verschenen de laatste 8 titels waarmee de serie is voltooid.

3.4. Diaconale jongerenreizen

Onder het label Hoeliday organiseert de jongerencommissie (JC) van HOE diaconale reizen voor jongeren naar Oost-Europa. Het doel van de reizen is dat jongeren in aanraking komen met andere culturen, dat ze een beeld bij armoede krijgen en ongelijkheid in de verdeling van rijkdom ervaren, maar vooral ook dat ze christenen in een ander deel van Europa ontmoeten. Om in die ontmoeting samen te dienen in het Koninkrijk van God. Deze reizen maken grote indruk op de jongeren. Vele jongeren ervaren de reizen als een verrijking van hun leven.

Jongerenreizen

In 2023 werd er minder gereisd dan voor de coronapandemie. De interesse voor reizen vanuit Nederland kwam wat later op gang vanwege de onzekerheid of reizen wel doorgang konden vinden. Er hebben vijf reizen plaatsgevonden in 2023. In het voorjaar reisde er een grote groep studenten zorg&welzijn van het Hoornbeek College naar Hongarije en Roemenië. In de zomer waren er twee jongerengroepen afkomstig uit Ermelo en Nieuwegein op reis en een reis met individuele deelnemers. In het najaar reisde er een groep middelbare scholieren van de Driestar uit Leiden naar Hongarije. In 2023 waren er 106 deelnemers aan de diaconale jongerenreizen.

Vorbereidingsreis

In 2023 zijn een viertal JC-leden op reis geweest

Diaconale jongerengroep naar Misca

Een enthousiaste groep jongeren die zich individueel hebben aangemeld gingen, onder leiding van JC-lid

Rick, naar het project van st. Rise2Shine in Cluj, Roemenië.

Ze klusten aan het kamphuis en verzorgden een kinderprogramma. De taalbarrière viel weg, omdat het verhaal via het lokale contactpersoon werd vertaald. De diaconale jongerenreis had veel impact op de jongeren waardoor één van de deelnemers meedeed aan een interview op GrootNieuwsRadio en we in haar plaatselijke gemeente een presentatie mogen verzorgen.

naar Hongarije, Roemenië en Slowakije om projecten voor te bereiden voor de deelnemende groepen en om nieuwe contacten te leggen. Een reis met goede ontmoetingen en wederzijdse bevestigingen. In het najaar zijn de voorbereidingen opgestart voor de reizen van 2024.

Sinds 1 juni 2022 is Hermieke de Bruin werkzaam als jongerenwerker voor één dag in de week. Eind 2023 is haar contract omgezet naar een vast dienstverband voor tien uur per week.

Algemene punten

Een aantal groepen is vast begonnen met de voorbereidingen voor 2024 en krijgt een presentatie over het werk van HOE.

Werving voor reizen in 2024 vindt plaats middels advertenties in verschillende bladen en er wordt aandacht aan de reizen gegeven in e-mailings, presentaties van HOE, op sociale media en de website Hoeliday.

De JC denkt na over contacten die ontstaan tussen gemeentes in Nederland en Oost-Europa en hoe we hier als stichting mee om kunnen gaan op het moment dat die contacten langdurig worden. De JC denkt na over hoe deelnemers voor langere tijd zich aan HOE kunnen verbinden. Evenals andere geledingen binnen HOE spreekt de JC over integriteit en hoe om te gaan met vragen waar we tegen aanlopen als het gaat om jongerengroepen die in andere culturen projecten gaan uitvoeren.

4. Onze activiteiten

4.1 Stichting HOE

Stichting HOE (Hulp Oost-Europa) is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 41179675 en ANBI en CBF gecertificeerd. Het kantoor is gevestigd aan de Veemweg 2, 3771 MT in Barneveld.

Identiteit

De stichting belijdt en aanvaardt Gods Woord als enige grondslag voor leer en leven, zoals opgevat in de zin van de Drie Formulieren van Enigheid.

Integriteit

Stichting HOE heeft een integriteitsbeleid opgesteld in 2021 waarin is beschreven wat we verstaan onder integriteit, wat we doen om niet-integer handelen te voorkomen en hoe er wordt gehandeld als er melding wordt gemaakt van niet-integer gedrag. Dit beleid geldt voor de medewerkers en vrijwilligers. In 2023 zijn er in het bestuur en de verschillende commissies casussen behandeld die te maken hebben met integer handelen binnen het werk van HOE. Op de website HOE: www.stichtinghoe.nl/ onder de tab WIE WE ZIJN is een formulier aangeemaakt waar, in het geval van (vermoeden van) niet-integer handelen, een klacht ingediend kan worden. Er is geen klacht ingediend m.b.t. niet integer handelen van medewerkers of vrijwilligers.

Gedragscodes en richtlijnen

De stichting heeft een gedragscode publiciteit en fondsenwerving. In deze gedragscode staat dat fondsenwerving altijd, direct of indirect, het doel heeft het werk van de stichting te bevorderen. We nemen te allen tijde onze verantwoordelijkheid ten opzichte van onze donateurs en andere betrokkenen. Degenen die betrokken zijn bij fondsenwerving tonen respect voor elkaar en voor degenen voor wie fondsen geworven worden.

Bij fondsenwerving hanteren we de wet en andere van toepassing zijnde regelgeving. Donateurs, personeel en vrijwilligers van de stichting kunnen zich op de hoogte stellen van het voorgenomen en gevoerde beleid inzake fondsenwerving. De volledige gedragscode is te vinden op de website van HOE:

www.stichtinghoe.nl/ onder de tab: WIE WE ZIJN. Het fraudeprotocol is opgezet om frauduleus handelen door welke partij dan ook te voorkomen.

Fraude dient bij voorkeur te worden voorkomen, maar wanneer het zich voordoet is het zaak om het snel te herkennen en adequaat te reageren. De interne structuur wordt ten aanzien van de binnenkomende en uitgaande geldstromen op transparante wijze op zo'n manier vormgegeven dat fraude zoveel mogelijk wordt voorkomen. Iedere vorm van fraude benadeelt de stichting ernstig in het realiseren van haar doelstellingen en heeft consequenties voor ons imago bij het grote publiek en in het bijzonder bij de eigen achterban. Alleen daarom al is fraude onaanvaardbaar. Mocht het toch ooit gebeuren, dan handelen wij conform dit protocol.

De stichting hanteert sinds 2004 een klachtenprocedure. De procedure is te vinden op de website onder de tab: WIE WE ZIJN. In 2023 is één schriftelijke klacht binnengekomen. Deze klacht is behandeld en beantwoord en daarmee richting beide partijen afgehandeld. In 2023 is verder geen beroep op de procedure gedaan en/of zijn er klachten via het klachtenformulier binnen gekomen.

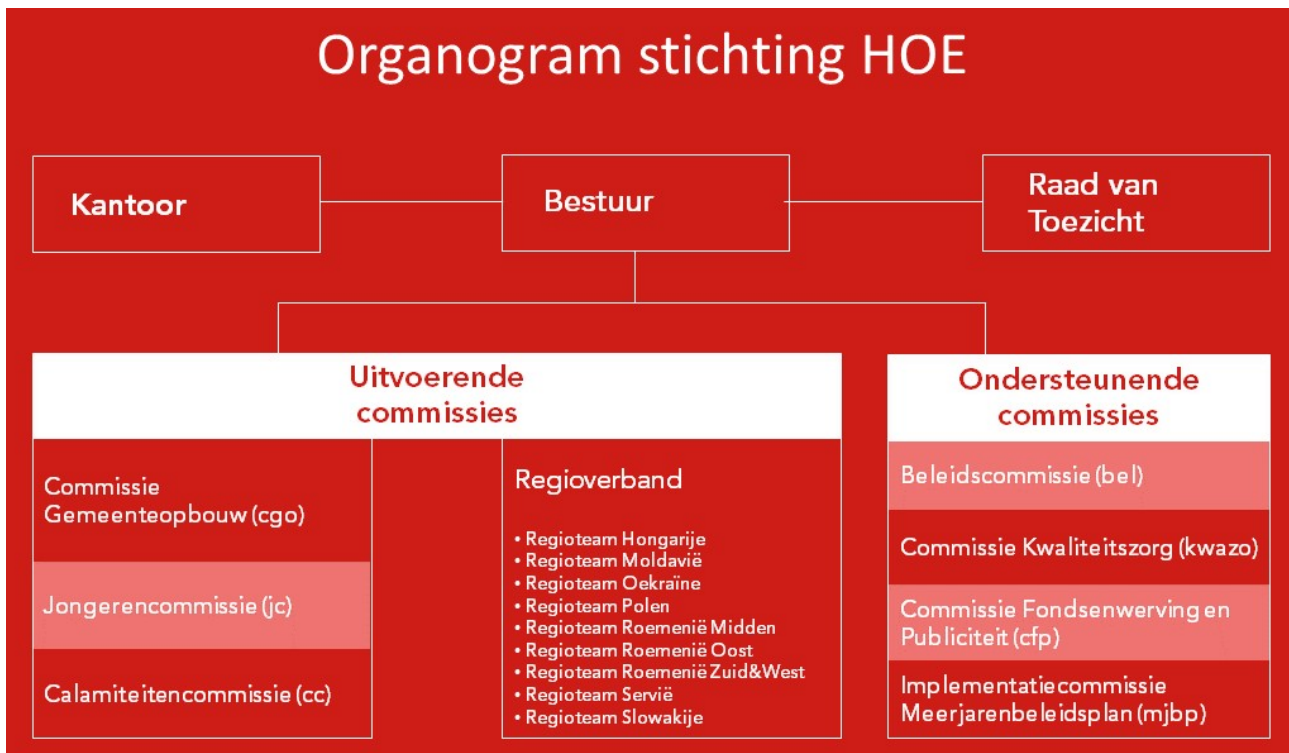
Stichting HOE heeft sinds 2019 een vertrouwenscommissie voor medewerkers en vrijwilligers. Bestuurslid Nelleke ten Kortenaar is de interne vertrouwenspersoon. Daarnaast zijn Benjamin Beldman, Bert den Butter en Margje Kooiker de externe vertrouwenspersonen. Ook is er een protocol ongewenst gedrag vastgesteld. De medewerkers en vrijwilligers zijn geïnformeerd over de inhoud van dit protocol. Het protocol is te vinden op de website onder de tab: WIE WE ZIJN. In 2023 is er m.b.t. een situatie beroep gedaan op deze vertrouwenscommissie.

4.2 Organisatiestructuur

Aan de raad van toezicht is het toezicht opgedragen op het bestuursbeleid en op de algemene gang van zaken binnen de stichting en de daaraan verbonden organisatie.

Het bestuur bestuurt de stichting en is eindverantwoordelijk voor de (dagelijkse) leiding en de uitvoering van haar programma's en activiteiten. De beleidscommissie werkt, gedelegeerd door het be-

Organogram stichting HOE

stuur, gevraagd en ongevraagd beleidsvragen uit en biedt die ter bespreking en besluitvorming door middel van notities aan het bestuur aan. Voorts bereidt de beleidscommissie onder meer de agenda van de bestuursvergaderingen voor.

De aansturing van het kantoor is, namens het bestuur, op hoofdlijnen gedelegeerd aan de beleidscommissie. De bureaumanager geeft leiding aan de bezoldigde medewerkers en de kantoorvrijwilligers. Punten op het gebied van verbetering van de kwaliteit van allerlei (werk)processen en zo mogelijk vereenvoudiging van procedures worden voorbereid en geëvalueerd door de commissie kwaliteitszorg. De bevindingen en adviezen worden via de beleidscommissie gecommuniceerd naar het bestuur.

De commissies die land overstijgend werken (RV, CGO, MJBP, JC, CFP en CC), ondersteunen de regioteams en het bestuur op specifieke thema's waarvoor zij zijn ingesteld en waarop zij deskundig zijn. Ze richten zich ook met beleidsuitvoerende projecttaken op doelgroepen. RV, CGO en MJBP hebben beleidsuitvoerende projecttaken. Projectaanvragen worden binnen het regioverband en deze commissies besproken en getoetst aan de beleidsuitgangspunten en de jaarplannen. Op basis van een geografische indeling worden project specifieke onderdelen van de beleidsuitvoering ter hand genomen door de regioteams.

De jongerencommissie begeleidt de voorbereiding

van de diaconale jongerenreizen naar Oost-Europa. De organisatie en uitvoering van de reizen worden afgestemd met de betreffende regiocoördinator/projectleider. De overige activiteiten zijn gericht op fondsenwerving en bewustwording.

De commissie fondsenwerving en publiciteit (en voorlichting) werkt binnen het kader van haar taakstelling beleidsuitvoerend en voert planmatig de betreffende werkzaamheden uit.

De calamiteitencommissie (ad hoc) komt bijeen als zich in één of meerdere regio's rampen voordoen. De commissie kan, na beoordeling, op zeer korte termijn financiële middelen beschikbaar stellen voor hulpverlening. In het eerste kwartaal 2023 heeft de commissie het fonds 'Steun gevolgen oorlog Oekraïne' afgerond en de werkzaamheden en opbrengsten in een notitie verantwoord richting bestuur.

De implementatiegroep meerjarenbeleidsplan begeleidt de implementatie van doelen uit het meerjarenbeleidsplan. Er worden onder andere themabijeenkomsten georganiseerd om vrijwilligers en de organisatie mee te nemen in de ontwikkeling. Gelieerd aan deze groep is de commissie projectorganisatie 2.0. Deze commissie werkt aan de implementatie van de projectorganisatie die in 2023 is geïmplementeerd.

Rooster van aftreden

Bestuur	Datum aantreden	Datum herbenoeming	Datum aftreden	Statutair niet herbenoembaar
Gerrit Jan van Norel	1-jan-10	31-dec-21	31-dec-25	31-dec-29
Martin Holtland	1-jan-13	31-dec-19	31-dec-23	31-dec-27
Nelleke ten Kortenaar-Stam	1-jan-16	31-dec-19	31-dec-23	31-dec-27
Adri Robijn	1-jan-19	31-dec-21	31-dec-22	31-dec-26
Jacob Meijer	1-jan-18	31-dec-21	31-dec-25	31-dec-29
Eefje van de Werfhorst	1-jan-20		31-dec-23	31-dec-27
Menno Zetzema	1-jan-20		31-dec-23	31-dec-31
Wim den Besten	1-jan-23		20-maart-2024	
Jan Sander Heutink	22-apr-20		31-dec-24	31-dec-32

Raad van toezicht	Datum aantreden	Datum herbenoeming	Datum aftreden	Statutair niet herbenoembaar
Ton Tanghe	1-jan-18	31-dec-21	31-dec-25	31-dec-29
Rijk van Dam	1-jan-18	31-dec-21	31-dec-25	31-dec-25
Henk Russcher	19-apr.-22		31-dec-34	31-dec-34
Evert Raaijen	20-apr-17	31-dec-20	31-dec-24	31-dec-28
Johan Gooijer	1-jan-20		31-dec-23	

4.3 Bestuur en raad van toezicht

De stichting heeft een bestuur (9 leden) en een raad van toezicht (vijf leden). De raad van toezicht (rvt) doet verslag in hoofdstuk 5. De benoemingen en herbenoemingen worden in de gezamenlijke vergaderingen bekrachtigd. Herbenoemingen zijn d.m.v. een rooster geregeld. Bij de samenstelling van de raad van toezicht is rekening gehouden met een zo breed mogelijke deskundigheid van de leden, in het bijzonder op bestuurlijk vlak.

Mutaties

Eind 2023 treden geen bestuursleden af. In hoofdstuk 5 staan de mutaties m.b.t. rvt-leden.

Hoofd- en nevenfuncties leden bestuur en raad van toezicht

Zie bijlage C.

Bezoldigings- en vergoedingsbeleid bestuur en raad van toezicht

Bestuurders en toezichthouders zijn onbezoldigd en krijgen geen onkostenvergoeding. Reiskosten worden desgevraagd vergoed tegen 28 cent per kilometer; de toezichthouders declareren geen reiskosten. Sommige bestuursleden declareren minder of geen reiskosten.

Bestuurscommissies

De bestuurscommissies nemen elk een specifiek

deel van de beleidsuitvoering voor hun rekening (voor beschrijving zie organogram op pagina 15). De commissies hebben binnen de financiële en inhoudelijke beleidskaders een uitvoerend mandaat van het bestuur. Ze koppelen de voortgang van het werk met werkverslagen terug aan het bestuur. Een keer in de drie jaar geeft een bestuurscommissie een presentatie tijdens een bestuursvergadering. De actuele samenstelling (31 december 2023) van de commissies is in bijlage A opgenomen.

4.4. Vrijwilligers

Het werk van HOE kan niet verricht worden zonder vrijwilligers (in 2023 zijn dat er ± 85). Ze zetten zich (vaak al jarenlang) in om met grote betrokkenheid het voorbereidend werk in Nederland en het werk van HOE in Oost-Europa mogelijk te maken. De vrijwilligers doen dit werk in hun vrije tijd, zonder dat ze er een vergoeding voor krijgen. Gemaakte (reis)kosten worden desgevraagd vergoed op declaratiebasis. Overigens maakt een groot deel van de vrijwilligers hier geen gebruik van.

Er is een vrijwilligersverzekering afgesloten die risico's afdekt. Betrokkenheid, tijd, capaciteit en beroepskennis van vrijwilligers zijn belangrijk voor de continuïteit van de organisatie en het behalen van de doelstelling. Om het vrijwilligerswerk in goede banen te leiden, is een bestuurslid als vrijwilligerscoördinator aangesteld.

4.5 Afstemmen, samenwerken relaties

- GZB - Sinds 2017 is er een samenwerkingstraject met de GZB (Gereformeerde Zendingbond) en de Slowaaks Hervormde kerk. Het gaat om een project dat in Slowakije vorm krijgt en gericht is op toerustingactiviteiten onder Roma. De GZB draagt ook financieel bij aan het opzetten van een catechesemethode in Oost-Europa.
- Prisma - Deze organisatie, waar Stichting HOE lid van is, verenigt een 21-tal christelijke organisaties die wereldwijd actief zijn in ontwikkelingssamenwerking en diaconaat.
- CPOE - Stichting HOE participeert in het Christelijk Platform Oost-Europa (CPOE), onderdeel van Prisma. Het CPOE vertegenwoordigt ruim dertig organisaties die actief zijn in Centraal- en Oost-Europa. De bureaumanager van HOE is lid van de stuurgroep CPOE, die jaarlijks zes keer vergadert en beleid vormgeeft.
- GB – Met de Gereformeerde Bond (GB) is regelmatig overleg. Eens in de twee jaar wordt er gezamenlijk een conferentie belegd, afwisselend in Nederland en Hongarije. Deze conferentie vond plaats in juni 2023.
- Stichting Samarita – verkennende gesprekken m.b.t. eventuele samenwerking onder andere in regio Roemenië Zuid rondom diaconale projecten en diaconale jongerenreizen.
- Stichting Suva Nawa - Met deze organisatie, die de missie heeft om ouderenzorg te bevorderen, heeft HOE sinds 2022 een officiële samenwerking met projecten in Servië. De expertise van deze stichting wordt ook ingezet voor projecten ouderzorg in andere regio's waar HOE werkzaam is.
- HGJB - Met de HGJB (Hervormd Gereformeerde Jeugdbond) is er samenwerking bij het opzetten van een catecheseproject in Oost-Europa, afgerond in 2023 en doorgestart hoe de methode te implementeren in Oost-Europa. Daarnaast is er jaarlijks een overleg.
- Van Ree Accountants is, v.w.b. de controleopdracht, aangesteld door de raad van toezicht. De accountant is in het verslagjaar niet ingeschakeld voor advieswerk. Relevante controlebevindingen en daarop gebaseerde adviezen, alsmede van belang zijnde actuele en voor onze stichting relevante ontwikkelingen worden neergelegd in een accountantsverslag en besproken met de penningmeester en bureaumanager. De jaarrekening en het accountantsverslag worden zowel door

het bestuur als de raad van toezicht in respectievelijke vergaderingen besproken en vastgesteld in de gemeenschappelijke vergadering van het bestuur en de raad van toezicht. Ook de follow-up wordt, voor zover daar aanleiding toe is, door bestuur en raad van toezicht gevolgd.

4.6 Kantoor

Medewerkers in dienst

In 2023 zijn vier medewerkers (2,88 fte) in dienst van de stichting.

- Allard Selles, bureaumanager (1 fte).
- Herbert van Daalen, communicatie en fondsenwerving (1 fte).
- Marja Meijwaard, financieel administratief medewerker (0,66 fte).
- Hermieke de Bruin, jongerenwerker (0,22 fte) en wordt per 1-1-2024 benoemd met een regulier dienstverband

Een van de medewerkers is geruime tijd vrijgesteld van werkzaamheden door het bestuur.

4.7 Verantwoordingsverklaring

Beleidscyclus

Stichting HOE werkt op basis van een beleidscyclus. Die heeft als belangrijkste kenmerken:

- Een meerjarenbeleidsplan dat is samengesteld in nauwe samenwerking tussen strategisch bestuurlijk verantwoordelijken en verantwoordelijken voor de uitvoering. De gebruikte ontwikkel- en evaluatiemethode garandeert de gewenste (en noodzakelijke) deskundige inbreng, loyaliteit en draagvlak voor beleid in de uitvoeringsorganisatie.
- Een jaarplan dat is opgesteld door de bestuurscommissies, op basis van het meerjarenbeleidsplan, en een bij dit geprioriteerde jaarplan behorende begroting. Het jaarplan wordt door het bestuur besproken en beoordeeld. Na vaststelling door het bestuur en goedkeuring door de raad van toezicht wordt kwartaalsgewijs overgegaan tot uitvoering van het jaarplan. Taken, werkwijze, mandatering, verantwoordelijkheden en samenstelling zijn vastgelegd in de notitie 'Uitwerking positie bestuurscommissies'. Het sturings- en uitvoeringsproces in de bestuurscommissies is, mede hierdoor, ook ten aanzien van optimale besteding

van de middelen, voor alle betrokkenen van de stichting transparant. Ter bevordering van deze transparantie worden de notulen van alle bestuurscommissies gedeeld met bestuursleden. Deze notulen worden ter informatie en eventuele bespreking geagendeerd in de bestuursvergadering. Daarnaast maken de voorzitters van de afzonderlijke bestuurscommissies deel uit van het bestuur, waarmee naar beide kanten een optimale communicatie wordt nagestreefd. Tevens worden er in de bestuursvergaderingen bij toerbeurt presentaties verzorgd door de afzonderlijk regio-teams en bestuurscommissies. Op deze wijze maakt men persoonlijk kennis met de diverse bestuurscommissies en vrijwilligers die als 'veldwerkers' over relevante informatie beschikken.

Toezicht, functioneren en optimale besteding van middelen

Het bestuur steunt voor het houden van toezicht onder meer op het stelsel van administratieve organisatie en interne controle, zoals dit is beschreven in het handboek administratieve organisatie. Periodiek komen in het bestuur rapportages aan de orde, onder meer over de stand van zaken van de ontvangen middelen, de financiën (exploitatie technisch) en de jaarplannen.

Naast tussentijdse inhoudelijke en/of financiële informatieverstrekking legt het bestuur onder meer via het vastgestelde jaarverslag en een beleidsgesprek verantwoording af aan de raad van toezicht over het gevoerde beleid. Naar aanleiding van de vastgestelde begroting en het jaarplan vindt eveneens een dergelijke bespreking plaats over het voorgenomen te voeren beleid en de relatie met het meerjarenbeleidsplan. De optimale besteding van de middelen en effectieve en doelmatige werkwijze van de stichting in de context van de doelstelling hebben daarbij de aandacht.

Optimale samenstelling bestuur en toezichthoudend orgaan

Zowel bij het aantrekken van vrijwilligers voor de diverse bestuurscommissies en bestuursleden als van leden van de raad van toezicht wordt nadrukkelijk geworven vanuit de voor een betreffende functie beoogde dan wel gewenste specifieke competenties. Daarbij zijn zowel bekwaamheden op het

gebied van bestuurlijke processen als inhoudelijke kennis van en inzicht in de hulpverlening die de stichting in Oost-Europa vormgeeft van betekenis. Om deze werkwijze vast te houden zijn profielschetsen voor de leden van de raad van toezicht opgesteld.

Evaluatie van het eigen functioneren van het bestuur wordt in beginsel gedaan door middel van een tweejaarlijks gesprek van de voorzitter met de afzonderlijke bestuursleden. Deze werkwijze wordt ook gehanteerd door de raad van toezicht. De evaluatiepunten uit deze gesprekken worden vooraf in het bestuur vastgesteld. De punten die aan de orde komen, betreffen de wijze waarop het bestuur functioneert, hoe de verbinding tussen de verschillende onderdelen in de stichting loopt, het specifieke karakter van een vrijwilligersstichting met een professioneel kantoor en de wijze waarop we werken aan de doelstelling en de daarbij behorende kwaliteitsontwikkeling.

In het kader van het goed functioneren van de kantoororganisatie wordt jaarlijks, naast de gebruikelijke functioneringsgesprekken, geëvalueerd onder vrijwilligers en bestuurders. De uitkomst wordt gerapporteerd aan het bestuur. Met afscheidnemende vrijwilligers wordt zo mogelijk een exitgesprek gevoerd door de vrijwilligerscoördinator. Zij rapporteert hierover in het bestuur.

Optimale relaties met belanghebbenden

Voor de verschillende groepen belanghebbenden wordt gestreefd om terugkoppeling op maat te geven. De groep belanghebbenden die financieel bijdraagt aan de uitvoering van de doelstelling wordt geïnformeerd via verschillende media. De groep belanghebbenden die als vrijwilliger betrokken is, krijgt informatie die van belang is om betrokkenheid bij de stichting te versterken.

4.8 Plannen 2024

HELPE NDE HANDEN IN 2024

In de in december 2023 vastgestelde jaarplannen 2024 heeft de stichting beschreven welke plannen en ambities dit jaar op de planning staan. We beseffen dat we voor de realisatie afhankelijk zijn van de omstandigheden in de projecten en landen en bovenal van de zegen en bescherming van de Heere, onze God. Dat neemt echter onze verantwoordelijk-

heid niet weg ons voor te bereiden op de mogelijkheden die zich voordoen.

De jongerencommissie heeft voorbereiding getroffen om elf groepen in de zomer van 2024 op diaconale jongerenreis te laten gaan. Daarnaast zullen ook nog enkele groepen van scholen op werkexcursie gaan. We zijn blij en dankbaar dat hiervoor zoveel enthousiasme en betrokkenheid is.

Dankzij de vernieuwde CRM programmatuur is het de bedoeling van de commissie Fondsenwerving en publiciteit om in Nederland het werk van de stichting met nieuwe ideeën en energie onder de aandacht te brengen. Daarbij wordt de kantoororganisatie ook versterkt, zodat publiciteit en de fondsenwerving breder handen en voeten kan krijgen.

Er wordt een start gemaakt voor ontwerp en keuze nieuwe website die in de loop van 2024 wordt geïmplementeerd.

Projectgericht werken, waarbij een project niet al-

leen een start kent, maar ook een afronding wordt dit jaar verder geïmplementeerd. Tijdens de uitvoering van projecten wordt erop ingezet de lokale partners instrumenten aan te reiken, zodat zij zelfstandig het project kunnen blijven uitvoeren. Dat is een langjarig proces, dat echter na corona meer aandacht en ook meer resultaten kent. Ook in 2024 wordt daarop ingezet.

Daarnaast blijven er ook projecten, die langdurig aandacht krijgen, zodat het ouderensponsorproject Pentru Bunica. Dat project, gestart in Midden Roemenië, wordt in 2024 ook ingezet in andere projectgebieden. Naast uitrol in Oost Europa, vergt het ook werving van sponsors in Nederland.

Wederkerigheid, waarbij over en weer van elkaar geleerd wordt, krijgt in 2024 blijvende aandacht. Helpende handen, waarbij soms het ene werkgebied van ervaringen in het andere werkgebied leert en inspiratie opdoet en ook in Nederland wordt geleerd van Oost Europa, is vrucht van de wijze van werken van de vrijwilligers van onze stichting.

5. Verslag Raad van Toezicht

De raad van toezicht (RvT) van de Stichting Hulp Oost-Europa (HOE) is statutair verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van het bestuur, op de algemene gang van zaken in de stichting en op de daarmee verbonden organisatie. Een aantal besluiten van het bestuur behoeven de goedkeuring van de RvT, zoals het wijzigen van de statuten, de vaststelling van het jaarplan, de begroting, het jaarverslag en de jaarrekening, evenals het benoemen, schorsen en ontslaan van bestuursleden. De leden van de raad worden benoemd door de gecombineerde vergadering van bestuur en RvT.

De Raad van Toezicht vergaderde in het verslagjaar 2023 drie keer zelfstandig en drie keer met het bestuur. Goedkeuring werd verleend aan de jaarrekening en het jaarverslag 2022 en tevens aan de begroting voor 2024 en het jaarplan 2024. Bij de jaarlijkse bespreking met de accountant over de jaarrekening, het jaarverslag, de rapportage van bevindingen en aandachtspunten is een RvT-lid (de voorzitter) aanwezig geweest.

Naast de gebruikelijke vergaderingen heeft de RvT ook in haar rol van toezichthouder overleg gevoerd met het bestuur omtrent gerezen personeelsproble-

matiek. Daarnaast hebben de voorzitter en secretaris namens de RvT een adviserende rol gespeeld bij een onderzoek vanwege een ingestelde integriteitsmelding.

Tijdens de decembervergadering van de raad is afscheid genomen de heer Johan Gooijer als lid van de Raad. In zijn plaats is nog niemand benoemd. Voor zijn vervanging heeft de RvT de voorkeur uitgesproken voor een vrouwelijke kandidaat.

De goede, constructieve en vruchtbare samenwerking tussen bestuur en Raad van Toezicht kon ook in 2023 voortgezet worden.

Het eigen functioneren van de Raad is ook voor de Raad een punt van aandacht. Leden van de Raad hebben in het jaar 2023 de Prisma Toezichthoudersbijeenkomst bijgewoond.

6. Onze donateurs

6.1 Inleiding

Commissie Fondsenwerving en Publiciteit

Met name donaties, giften, collecten en nalatenschappen ontvangt stichting HOE door het jaar heen. Om de stroom van ontvangsten in goede banen te leiden is publiciteit en fondswerving daar een belangrijk instrument voor.

Particulieren, bedrijven, scholen en kerkenraden zijn belangrijke doelgroepen en dragen vanuit hun verantwoordelijkheid zorg voor deze financiën. Het is bijzonder dat zij elk op hun eigen wijze zich betrokken weten op het werk van HOE. Wat is dat dan? Stichting HOE is actief in verschillende landen in Midden- en Oost-Europa waar ze persoonlijk contact hebben met christelijke gemeenten en organisaties. Er wordt ondersteuning gegeven aan kerkelijke gemeenten en/of personen op het gebied van materiële, diaconale hulpvragen en/of gemeenteopbouw.

De commissie is steeds bezig om de informatievoorziening te stroomlijnen zodat de juiste persoon, juiste doelgroep die informatie krijgt, die past bij het werk dat ze via HOE willen ondersteunen en zo de nodige financiële middelen oplevert.

M.b.t. de fondsenwerving, in contact komen met (nieuwe) donateurs, relatie aangaan en donateurs vasthouden heeft HOE na een keuzetraject gekozen voor een nieuw CRM-systeem Procurios. Dit systeem is in oktober 2023 geïmplementeerd.

Het is een tweeledige informatievoorziening, naar de eigen doelgroepen, maar ook naar de contacten in Midden- en Oost-Europa. Daarom wordt in 2024 een nieuwe website geïmplementeerd waardoor de digitale communicatie verder geoptimaliseerd wordt en de ontwikkelde communicatiestrategie verder uitgewerkt. Intern in de organisatie wordt de afstemming met de regioteams geoptimaliseerd, zodat door middel van professionele onderscheidende communicatie voor projecten de fondswerving specifiek en kan plaatsvinden.

Doelgroepen

In 2023 hebben we ons gefocust op de volgende doelgroepen:

1. Donateurs die het werk van HOE steunen en al dan niet op de hoogte worden gehouden van het werk van HOE;
2. Jongeren die via de diaconale jongerenreizen betrokken raken/raakten bij het werk van de stichting;
3. Nieuwe donateurs, met name via online communicatie;
4. Kerkelijke gemeenten die in ons relatiebeheer-

systeem opgenomen zijn.

5. Nieuwe bedrijven en vermogensfondsen

Campagnes

In 2023 worden er vier wervingscampagnes gevoerd. Drie zijn er zoals gepland uitgevoerd. Voor de campagnes geldt dat ze fondsenwervend zijn, maar ook gericht zijn op of ten behoeve van voorlichting en bewustwording:

1. Gedeeld geloof, gericht op gemeenteopbouw. In 2023 geven we een Bijbelstudie voor kerkelijke vergaderingen uit om het werk van HOE in het kader van gemeente- en geloofsopbouw onder kerkenraden onder de aandacht te brengen.
2. Hart voor Oost-Europa, gericht op het diaconale werk van HOE.
3. Wintercampagne, gericht op diaconale hulp aan kwetsbare mensen tijdens de wintermaanden.
4. Campagnesteun gevolgen Oekraïne, gericht op hulp aan vluchtelingen in Oekraïne en aangrenzende landen waar HOE werkzaam is.

De behaalde resultaten van de campagnes:

1. Het aantal volgers facebook is van 968 licht gestegen naar 989. Er is geen specifieke campagne op Facebook geweest om het aantal volgers te vergroten.
2. Volgers Instagram nemen toe van 371 naar 423 volgers.
3. Het aantal e-maillezers is van 3.456 lezers gestegen naar 4.123.
4. Facebook en Instagram zijn ingezet om mensen te betrekken en tot geven te bewegen. Wat daar precies de effecten van zijn, is moeilijk in te schatten. We zien de stijgende lijn van het aantal giften n.a.v. social media ook in 2023 toenemen.
5. Via de website, advertenties en sociale media campagne 'Fonds steun gevolgen oorlog Oekraïne' hebben 182 nieuwe gevers opgeleverd.
6. De vier websites van HOE (www.stichtinghoe.nl, www.hoeliday.nl, www.hoehelpt.nl, www.hoeinactie.nl) zijn zo ingericht dat bezoekers via de aangebrachte routes worden gestimuleerd om de website niet te verlaten, zonder een activiteit te hebben verricht.

6.2 Donoren

We onderscheiden twee groepen donoren. De eerste groep bestaat uit particulieren en organisaties die het werk van HOE financieel ondersteunen. Deze groep staat bij HOE geregistreerd als gevers/donateurs. De tweede groep zijn de vrijwilligers, die vooral tijd en energie geven om het werk van HOE mogelijk te maken.

Het uitgangspunt is dat HOE verantwoording aflegt van uitvoering en van beleid en/of informatie verstrekt aan de hieronder genoemde groepen.

6.2.1 Groep die financieel bijdraagt aan het werk van de stichting

Donateurs

Donateurs worden als belanghebbenden geïnformeerd via ons magazine, fysieke mailing en/of onze e-mailnieuwsbrief en social media. Deelnemers aan sponsorprogramma's krijgen specifieke projectinformatie, die voldoet aan de behoefte van deze sterk op het project betrokken mensen. Alle nieuwe donateurs worden telefonisch of per e-mail benaderd en bedankt voor hun gift. Ze krijgen dan ook de mogelijkheid te kiezen om op de hoogte te blijven van het werk of niet. Uit de reacties blijkt dat mensen deze manier van communiceren waarderen. We zien in 2023 een daling van het aantal donateurs dat het werk van HOE ondersteunt. Dit komt doordat er in 2023 mailings naar een bredere doelgroep zijn gestuurd en een aantal mensen uit die doelgroep geen post of emailing meer wenst te ontvangen. Ook zijn mensen die een langere periode niet meer geven telefonisch benaderd om op de hoogte te blijven van het werk. Zij geven aan geen informatie meer te wensen ontvangen. Daarnaast ontvangen we reacties van mensen die vanwege inflatie/oplopende kosten minder of niet meer bij kunnen dragen voor het werk van HOE.

Kerken en scholen

Deze groep belanghebbenden wordt op de hoogte gehouden via gerichte e-mailings en wordt telefonisch benaderd. In telefonische contacten staat de informatiebehoefte centraal en wordt geprobeerd de belanghebbenden te bewegen financieel bij te dragen. Denk een presentatie te geven over het werk van HOE, een actie op te zetten of collecte (bus) voor het werk van HOE te bestemmen.

Diaconieën ontvangen zes keer per jaar een e-mailnieuwsbrief. Betrokken diaconieën krijgen (op verzoek) een keer per jaar het magazine (impactnummer). Regelmatig wordt contact gelegd met diaconieën om het werk van HOE te presenteren en ze blijvend te betrekken bij het werk van de stichting en diaconieën opnieuw te interesseren.

Scholen krijgen vier keer per jaar een e-mailing. Verder worden scholen telefonisch benaderd en wordt op verzoek informatie aangeboden.

Jongeren

Jongeren vormen een afzonderlijke groep belanghebbenden. Ze worden bij het werk van de stichting betrokken via diaconale jongerenreizen en via de activiteiten van de jongerencommissie. Deze commissie faciliteert onder het label 'Hoeliday' diaconale jongerenreizen naar projecten in Oost-Europa die de jongeren financieren. Een e-mailing wordt regelmatig verstuurd naar 1019 jongeren. Er is een speciale website www.holiday.nl. Deze website is vooral gericht op het aanbieden van de diaconale jongerenreizen en geeft mogelijkheden voor weblogs, artikelen en andere manieren van interactieve betrokkenheid.

Werkgroepen

HOE heeft contact met meerdere werkgroepen. Er wordt bijvoorbeeld nauw samengewerkt met de Hervormde gemeenten Harderwijk, Driedorp, Hierden, Hilversum, Leerdam en Oud-Beijerland.

Fondsen

De stichting onderhoudt contact met enkele fondsen die specifieke projecten ondersteunen. Er worden afspraken gemaakt over het voortgaande begrotingsproces, de rapportage en de evaluatie met betrekking tot de projecten.

6.2.2 Groep die als vrijwilliger betrokken is bij het werk van de stichting

De stichting is sterk afhankelijk van vrijwilligers. Deze grote groep mensen wordt ingeschakeld bij activiteiten en werkzaamheden gericht op de uitvoering van projecten en het goed laten functioneren van de stichting en het kantoor. Vanwege het grote belang is beleid ontwikkeld rond 'werken met vrijwilligers'. Vrijwilligers worden uitgenodigd voor diverse bijeenkomsten: de voorjaarsjaarsontmoeting (onderlinge band versterken) en beleidsbijeenkomsten (meedenken over beleid). Door middel van een tweewekelijks interne e-mailnieuwsbrief Inform@il) en SharePoint wordt meeleven met elkaar gestimuleerd en geeft het bestuur informatie over bestuurszaken. Ook nieuwsberichten uit het werkgebied worden via Inform@il en via de website gedeeld met de vrijwilligers.

Zo'n 85 vrijwilligers zetten zich in voor het werk van stichting HOE. Naast de bestuursleden, de leden van de raad van toezicht en de bestuurscommissies zijn er op allerlei fronten vrijwilligers actief. We be-

danken al deze vrijwilligers voor hun inzet. De vrijwilligers die betrokken zijn bij de uitvoering van allerlei kantoortaken nemen de vaste medewerkers veel werk uit handen. Dankzij hun inzet kan de personeelsbezetting van het kantoor beperkt blijven en daarmee ook de personeelskosten.

De correspondentie met sponsorouders en -kinderen wordt door vrijwilligers verzorgd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de sponsoring van kinderen in het kindertehuis 'De Barmhartige Samaritaan' in Oekraïne, ondersteuning van evangelisten en arme gezinnen in het oosten van Roemenië en ondersteuning van ouderen in midden Roemenië.

6.3 Fondsenwerving

Een zorgvuldige afweging van kosten in relatie tot beoogde inkomsten blijft het uitgangspunt bij fondsenwerving. Spanningsveld is steeds of een activiteit ook voldoende kostendekkend is. Het gaat niet alleen om de directe -geldelijke- inkomsten, maar ook om de zichtbaarheid van de stichting voor de achterban. HOE is voor haar inkomsten afhankelijk van giften en bijdragen van particulieren, kerkelijke gemeenten, organisaties, werkgroepen en bedrijven. Het onderhouden en versterken van de band met deze donateurs is van groot belang.

Erfenissen en nalatenschappen

Stichting HOE adverteert in 2023 in magazines die onder andere in notariskantoren op de balie liggen. Daarnaast is in drie combiola's en brieven melding gemaakt over erfenissen en nalatenschappen. Er verscheen een advertorial die als bijlage bij diverse christelijke mediabladen verschijnt.

Inzet relatiebeheer

In 2023 bellen onze relatiebeheerders (twee vrijwilligers) 1.880 particuliere donateurs, vertegenwoordigers van diaconieën en scholen. De contacten met diaconieën zijn vooral bedoeld om de relaties warm te houden en om het werk van HOE onder de aandacht te (blijven) brengen. De scholen worden benaderd met de vraag of er mogelijkheden zijn om collectes te houden of acties te voeren en met het resultaat dat 12 scholen een gift hebben gegeven of een actie is/wordt opgezet. Het bellen heeft erin geresulteerd dat er 137 eenmalige (7.430 euro) en 55 periodieke (jaarlijks 2.950 euro) incasso's zijn afgegeven. 278 ontvangers van mailings en brieven verminderden hun maximum aantal brieven.

6.4 Voorlichting en Publiciteit

Een van de statutaire doelen van de stichting is het informeren van de achterban in Nederland over de

situatie van kerken en mensen/personen/contacten in Oost-Europa. Publicaties van de stichting staan daarom deels ook in het teken van voorlichting.

Uitingen

In 2023 zijn zes uitingen gestuurd naar donateurs, waaronder twee combiola's i.v.m. het afschaffen van de acceptgiro per 1 juli 2023. Daarom is in de uitingen meer aandacht gevraagd voor de mogelijkheid van een doorlopende machtiging en het overwegen van een periodieke schenking. Eén uiting is vormgegeven als een magazine.

Advertenties

Stichting HOE adverteert in (kerkelijke) week- en maandbladen, in kerkbodes en op websites van christelijke organisaties. Tijdens de wintermaanden worden via Groot Nieuws Radio radiospotjes ingezet. Daarnaast worden medewerkers en vrijwilligers regelmatig geïnterviewd over het werk.

Op CVandaag adverteert HOE regelmatig. Er verschijnen artikelen op deze website met informatie over HOE. Ook worden Facebook en Instagram gebruikt om te adverteren. In kerkbodes is acht keer per jaar nieuws in relatie tot de lopende campagne geplaatst.

HOE werkt, samen met drie steeds afwisselende christelijke doelen, mee aan een bijlage 't Verschil, bij het Nederlands Dagblad.

Foldermateriaal

Op verzoek van acht kerkelijke gemeenten hebben we folders ontwikkeld. Deze folders worden voorafgaand of tijdens de kerkdienst uitgedeeld. Het materiaal wordt op maat gemaakt en aangepast aan het collectiedoel. Zeven kerken en drie scholen vragen digitaal informatie aan om het werk van HOE onder de aandacht te brengen via beamers of de digitale nieuwsbrief. Eén kerkelijke gemeente ontving folders voor gemeenteleden die belijdenis gaan doen.

Free publicity

In 2023 worden zes persberichten aangeboden aan dagbladen en plaatselijke en regionale kerkbladen. Ze zijn veelal afgestemd op nieuws uit de nieuwsbrieven, maar soms ook geënt op de actualiteit. Vanuit de bestuurscommissies van de stichting worden regelmatig onderwerpen aangeboden.

Er verschijnen diverse interviews met contactpersonen uit Oost-Europese landen in de gedrukte media. De Waarheidsvriend publiceert in 2023 een bijdrage van HOE.

7. Risico's

De voornaamste risico's en onzekerheden waar stichting Hulp Oost-Europa mee kan worden geconfronteerd zijn als volgt:

Ontwikkeling van de baten

De stichting doet in de hulpverlening geen langdurige toezeggingen. Een teruggang of stabilisering in de bestemde giften heeft het risico dat de hulpverlening kan worden ingeperkt. De mate waarin is afhankelijk van eventuele nog niet bestede gelden van een project.

Een eventuele teruggang betekent een lagere bijdrage van de bestemde giften in de financiering van de organisatiekosten. Deze financiering komt in gevaar als ook de algemene giften teruglopen.

Omdat de organisatiekosten veelal een vast karakter hebben, kunnen die kosten bij een afnemende financiering niet onmiddellijk naar beneden worden bijgesteld. De werkzaamheden gaan vooralsnog door en de werving zal worden geïntensiveerd, met hogere kosten. Ook een mogelijke krimp van de organisatie kost tijd en geld. Voor dit risico is een continuïteitsreserve gevormd.

Dankzij licht stijgende inkomsten op de reguliere inkomsten in 2023 is dit een gemitigeerd risico.

Werkgebied in de Europese Unie

Ook in 2023 blijkt het lastig te zijn om fondsen te werven voor projecten in een aantal landen die inmiddels bij de Europese Unie horen. De publieke opinie is dat landen als Hongarije, Polen en Slowakije geen hulp meer nodig hebben. Als ze hulp nodig hebben, krijgen ze die wel vanuit de Europese Unie, is de gedachte.

Politieke omstandigheden

Stichting HOE werkt samen met christenen in het hele Hongaarse gebied. Dit gaat om de landen Roemenië, Oekraïne, Slowakije en Servië. De Hongaarse minderheden in deze landen hebben het niet makkelijk. Omdat HOE met name deze bevolkingsgroepen op het oog heeft, kan dat problemen veroorzaken met plaatselijke, regionale en landelijke overheden. Dit geldt overigens ook voor Moldavië waar Roemeenstalige minderheden wonen. De oorlogssituatie, opvang vluchtelingen en spanningen in Oost-Europa blijven een serieus risico

voor de partners en projecten.

Overige risico's

Een aanzienlijk deel van de baten wordt van een grote groep vaste particuliere donoren ontvangen. De ouderen in deze groep vallen weg. Het beleid is om nieuwe, zo mogelijke jongere, personen aan de stichting te binden. Hiervoor worden zogenaamde oude maar ook nieuwe mediamedia ingezet. Een risico is dat deze jongere doelgroepen zich niet zo makkelijk laten binden. Er worden nieuwe vormen voor het genereren van betrokkenheid en 'binding' gezocht. Denk aan de inzet van vrijwilligers met expertise om jongeren enthousiast te maken en te binden en inzet van nieuwe digitale middelen.

In contacten met scholen merken we de druk m.b.t. de voortgang van het onderwijs om zich in te zetten d.m.v. bijvoorbeeld een actie. Scholen staan open voor acties of een eenmalige gift, maar zien graag dat het actiemateriaal kant en klaar wordt aangeleverd.

Interne communicatie is soms lastig, waardoor vrijwilligers niet op de hoogte zijn van en meegenomen worden in de gang van zaken van de stichting. Daarvoor wordt de Inform@il, een nieuwsbrief die om de week verschijnt, ingezet.

De samenwerking tussen verschillende commissies blijft een voortdurend punt van aandacht om elkaar te versterken en te komen tot een optimale slagkracht.

8 Jaarrekening 2023 stichting HOE (Hulp Oost-Europa)

Inhoudsopgave

- 8.1. Algemene toelichting op de Jaarrekening 2023
- 8.2. Balans per 31 december 2023
- 8.3. Staat van baten en lasten 2023 en bestemming saldo
- 8.4. Kasstroomoverzicht 2023
- 8.5. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling
- 8.6. Toelichting op de balans 2023 (in €)
- 8.7. Toelichting op de staat van baten en lasten 2023 (in €)
- Bijlage 1: specificatie vaste activa 2023 (in €)
- Bijlage 2: Specificatie bestemmingsfondsen 2023 (in €)
- Bijlage 3: Specificatie verstrekte steun 2023 (in €)
- Bijlage 4: Toelichting lastenverdeling Jaarrekening 2023 (in €)

8.1 Algemene toelichting op de jaarrekening 2023

8.1.1. De financiële hoofdlijnen van 2023

Het saldo van de baten en lasten is € 183.371 negatief (begroting € 463.589 negatief; 2022: € 153.803 positief).

Het negatieve saldo bestaat uit twee componenten, te weten een nadelig resultaat *bestemmingsfondsen* van € 147.821 (2022: nadelig € 68.101) en een nadelig resultaat *bestemmingsreserves* van € 35.550 (2022: voordelig € 221.904).

De organisatiekosten 2023 zijn hoger dan over 2022. Dat wordt vooral veroorzaakt door éénmalige kosten. Naast de kosten van de beëindiging van een arbeidsovereenkomst in 2024 zijn ook kosten gemaakt voor advisering en invoering van nieuwe computerprogramma's.

Zonder deze kosten zouden de organisatiekosten 2023 ongeveer gelijk aan 2022 zijn geweest.

Baten eigen fondsenwerving

De algemene giften waren in 2023 hoger dan begroot en ruim € 40.000 meer dan 2022. Daarentegen waren de nalatenschappen in 2023 lager dan begroot en bijna € 100.000 lager dan in 2022.

Bestemde giften

De reguliere bestemde giften zijn in 2023 hoger dan begroot en eveneens hoger dan in 2022.

Oorlog Oekraïne

Voor de gevolgen van de oorlog in Oekraïne is in 2022 een fonds Steun gevolgen oorlog Oekraïne gevormd. Hiervoor zijn in 2023 nog giften ontvangen van in totaal € 62.000 (2022: € 318.672). Steun is vooral verstrekt voor de opvang van vluchtelingen in de omliggende landen. In 2023 is nog ruim € 90.000 besteed.

RD-actie Moldavië

In 2023 is € 94.335 besteed aan de uitvoering van de projecten van RD-actie Moldavië. Hiervoor is op 13 maart 2020 een opbrengst ontvangen van € 574.233. Doel van de actie is om in Moldavië op 5 locaties dagopvang voor ouderen en huiswerkclasses voor kinderen en jongeren te realiseren. In 2023 zijn 3 locaties gerealiseerd, in 2024 komen de andere locaties gereed. In de exploitatie van de 5 locaties wordt drie jaar een aflopende bijdrage verstrekt. In die periode worden de gemeenschappen in staat geacht zelfvoorzienend te zijn.

Omdat het hoge bedrag aanzienlijk invloed heeft op het balans totaal en vergelijkbaarheid is het betreffende bestemmingsfonds in de balans afzonderlijk gepresenteerd.

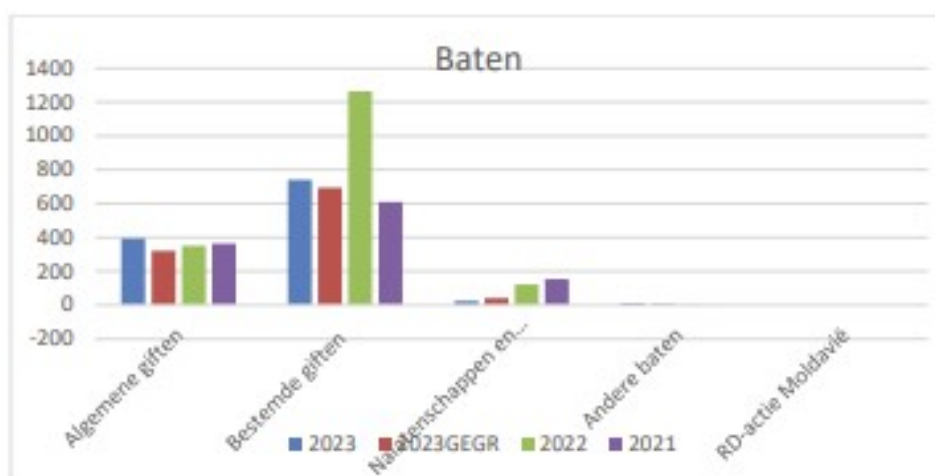
Eind 2023 is het betreffende bestemmingsfonds nog bijna € 260.000 groot. Waarvan € 68.000 voor bouw en € 192.000 voor exploitatie.

8.1.2. Samenvatting baten en lasten / saldo

Baten

De ontwikkeling in de baten voor de jaren 2019 t/m 2023 is als volgt (x € 1.000):

	2023	2023 begroting	2022	2021	2020	2019
Algemene giften	393	321	350	364	338	331
Bestemde giften	741	693	1.264	610	604	769
Totaal giften	1.134	1.014	1.614	974	942	1.100
Nalatenschappen en legaten	25	42	121	154	19	102
Baten uit eigen fondsenwerving	1.159	1.056	1.735	1.128	961	1.202
Andere baten	12	5	-2	0	3	0
Som van de eigen baten	1.171	1.061	1.733	1.128	964	1.202
RD-actie Moldavië	0	0	0	0	574	
Som van de baten	1.171	1.061	1.733	1.128	1.538	1.202

Ook in 2023 werden in het vierde kwartaal aanzienlijk meer algemene giften ontvangen dan het zich in de loop van het jaar liet aanzien.

In 2023 waren de bestemde giften € 50.000 hoger dan begroot. Daarentegen aanzienlijk lager dan 2022. In 2022 werd namelijk voor het fonds Steun gevolgen oorlog Oekraïne gevolgen oorlog Oekraïne is € 318.672 ontvangen en van EO Metterdaad € 194.398 ontvangen voor project Diaconaal werk Oltalom in Hongarije. De reguliere bestemde giften bedragen in 2023 € 741.543 (begroot € 692.718; 2022 € 750.944).

In 2023 is van de bestemde giften € 128.852 (2022: € 194.244) ten gunste van de algemene middelen gebracht.

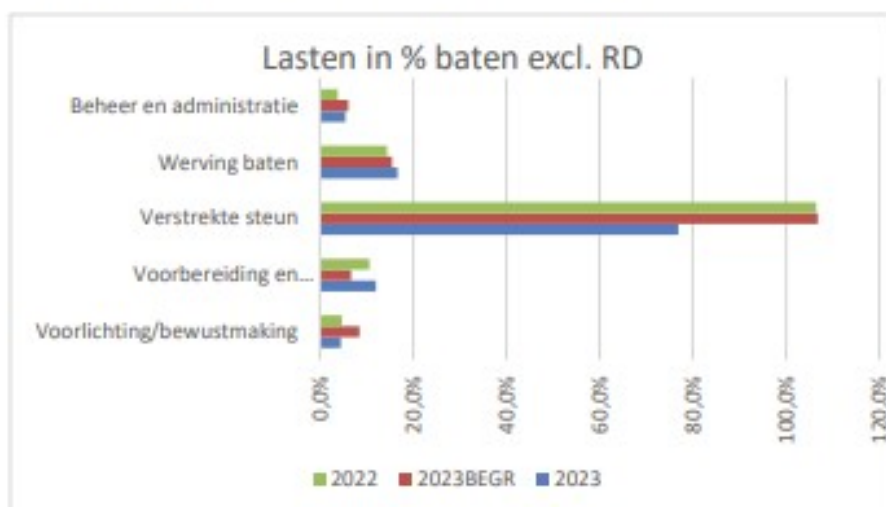
De nalatenschappen en legaten waren over 2023 lager dan begroot en lager dan 2022. Het gemiddelde bedrag van de laatste 5 jaar is € 84.000 (vorig jaar € 82.000).

Lasten

In bijlage 4 is de lastenverdeling opgenomen van de lasten van de stichting. Die lasten zijn verdeeld naar de besteding aan de projecten, en naar de toerekening van de organisatiekosten aan de doelstellingen, werving baten en kosten van beheer en administratie.

Lasten	In % baten 2023 (excl. RD)		In % baten 2023 begroot		In % baten 2022 (excl. RD)	
Lasten						
Voorlichting/bewustmaking	53	4,5%	90	8,5%	53	4,7%
Vorbereiding en coördinatie verstrekte steun	140	12,0%	71	6,7%	120	10,6%
Verstrekte steun	901	76,9%	1.133	106,8%	1.201	106,5%
Besteed aan doelstellingen	1.094	93,4%	1.294	122,0%	1.374	121,8%
Werving baten	196	16,7%	164	15,5%	162	14,4%
Beheer en administratie	64	5,5%	65	6,1%	43	3,8%
Totaal der lasten	1.354	115,6%	1.523	143,5%	1.579	140,0%

De grote afwijking van de voorbereiding en coördinatie verstrekte steun komt door een onjuiste begroting 2023.

Voor de toerekening is het model van de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland de grondslag. Lasten worden zo mogelijk specifiek toegekend. Uitgangspunten van de verdere lastenverdeling zijn tijdbesteding en taken en gebruik van ruimte en middelen.

Voor 2023 gelden de in 2022 herijkte verdeelpercentages.

Verstrekte steun

In 2023 hebben de vrijwilligers de werkgebieden weer kunnen bezoeken, ook zijn in 2023 weer (3) diaconale jongerenreizen (2022:7) georganiseerd.

In de begroting 2023 is € 160.000 opgenomen voor de besteding van de opbrengst RD-actie Moldavië, in 2023 is hiervoor € 94.335 besteed.

Publiciteit en communicatie

De totale kosten van publiciteit en communicatie bedragen € 90.433 en zijn € 36.652 lager dan begroot, en € 15.457 lager dan 2022.

Lagere bedrag kosten komt door:

1) opzet campagnes 2023 grotendeels door CFP

voorbereid, waardoor minder daadwerkelijke inzet van vormgever nodig is. Doordat de commissie publiciteit en communicatie in 2022 de opzet van campagnes grotendeels heeft voorbereid waren minder ureninzet van externe vormgever nodig.

2) Inzet marketeer die qua opzet campagnes en vormgeving meedacht.

3) Overgang nieuwe vormgever waar marketeer ook mee samenwerkt is qua tijdsbesteding effectiever en brengt zodoende minder kosten met zich mee.

Communicatie uitingen in 2023 zijn evenals voorgaande 2 jaar voor 67% gericht geweest op werving en 33% op voorlichting en bewustmaking (begroting 25%/75%)

Mede door het hogere organisatiekostenniveau zijn de kosten van eigen fondsenwerving en van voorlichting en bewustmaking hoger dan in 2022.

Normering kosten eigen fondsenwerving en kosten Beheer en administratie

Het bestuur is van oordeel dat de *kosten eigen fondsenwerving* niet meer mogen bedragen dan 20% van de baten uit eigen fondsenwerving. 2023 voldoet met 16,9% (begroot: 15,5%) aan deze norm. Door de hogere bijzonder baten in 2022 was het percentage in 2022 9,3%.

Het bestuur heeft in 2008 besloten dat de kosten voor *beheer en administratie* niet meer mogen bedragen dan 10% van de som der baten. Dit percentage beoogt ruimte te laten voor eventuele expansie.

Het uitgangspunt blijft dat van iedere ontvangen euro een zo groot mogelijk deel uiteindelijk kan worden aangewend voor de doelstelling.

In 2023 wordt met 4,7% (begroting 2023: 4,3%, 2022: 2,7%) aan deze norm ruimschoots voldaan.

8.1.3. Geldstromen

De belangrijkste geldstroom voor de stichting zijn de bestemde giften, dat zijn giften die bestemd zijn voor een bepaald doel. De andere belangrijke geldstroom zijn de algemene giften. Daarnaast worden ook gelden ontvangen uit nalatenschappen en legaten en overige opbrengsten.

De bestemde giften worden besteed aan de betreffende doelen onder aftrek van een bijdrage aan de uitvoeringskosten voor het kunnen verstrekken van hulp.

Met nalatenschappen en legaten worden de algemene projecten van de stichting gefinancierd. Dit zijn projecten waar om uiteenlopende redenen niet specifiek voor kan worden geworven.

Uit de algemene giften en de bijdrage uit de bestemde giften worden de *kosten van kantoor en vrijwilligers, de zgn. uitvoeringskosten*, betaald. Bij een tekort zal ook voor de uitvoeringskosten een beroep moet worden gedaan op nalatenschappen en legaten.

Nalatenschappen en legaten kunnen per jaar sterk verschillen. De dekking van de uitvoeringskosten kan daardoor in de knel komen. Het bestuur heeft medio 2018 een besluit genomen om de bijdrage van de bestemde projecten aan de uitvoeringskosten gefaseerd te verhogen en meer in evenwicht te brengen met de te verrichten inspanningen. In 2023 is deze fasering afgerond.

Liquiditeiten

Het saldo van de liquide middelen is in 2023 gedaald met € 143.990 (2022: stijging € 175.694).

Financiële positie

De stichting beschikt over liquide middelen van € 1.759.966. Na betaling van de kortlopende schulden ad € 97.977 en bestedingen van de bestemmingsfondsen ad € 957.435 blijft een saldo van € 704.554. Hiervan is € 247.000 gereserveerd voor continuïteitsreserve.

De liquiditeit die dan overblijft van € 457.554 verhoogd met de vorderingen van € 15.690 is € 473.244. Dat saldo is de overige reserve die vrij te besteden is / "eigen vermogen".

De bestemming van deze vrije middelen ultimo 2023 wordt in 2024 door het bestuur vastgesteld.

Beleggingsbeleid

Het bestuur hanteert vanaf 2011 een beleggingsbeleid dat de vrij beschikbare geldmiddelen zo veel mogelijk risicoloos vastzet op een spaar- of depositorekening. De gelden worden gespreid over de grotere banken met het oog op garantstelling door De Nederlandse Bank en het betalen van een vergoeding om gelden aan te mogen houden.

8.1.4. Reserves en fondsen

De continuïteitsreserve, als onderdeel van de reserves en fondsen, kent twee componenten.

In de eerste plaats dient het ter dekking van risico's op korte termijn (*dekking risico's*). Als zodanig waarborgt het om, in geval van een calamiteit met risico's voor het voortbestaan van de stichting, de werkzaamheden in het kader van de afwikkeling van verplichtingen nog gedurende ruim een half jaar te kunnen voortzetten. Tevens moet het als werkkapitaal beschikbaar blijven.

In 2021 is de berekening en hoogte van de continuïteitsreserve opnieuw beoordeeld.

Als continuïteitsreserve wordt opgenomen een half jaar uitvoeringskosten (exclusief fondsenwervingen voorlichting), verhoogd met transitievergoeding en liquidatiekosten.

De reserve is daarvoor berekend op € 227.000 (eind 2022 € 263.000).

Tenslotte dient de reserve verplichtingen hulpverlening te voorzien in een budget van € 20.000 voor de calamiteitencommissie ten behoeve van de dekking van startkosten van advertentie campagnes en mailingacties ingeval van een calamiteit.

In totaal bedraagt eind 2023 de continuïteitsreserve € 247.000 (2022:€ 283.000).

Bestemmingsreserve financiering activa

De *bestemmingsreserve* financiering activa wordt aangehouden in verband met de financiering uit eigen middelen van activa bedrijfsvoering en activa voor realisatie van de doelstelling.

Bestemmingsfondsen

De *omvang* van de bestemmingsfondsen per balansdatum wordt bepaald door de beginstand in enig jaar en de jaarlijkse mutatie van ontvangsten voor, overboekingen naar en bestedingen aan de betreffende geormerkte projecten. Er wordt in continuïteit naar gestreefd om de ontvangsten in enig jaar binnen een periode van een jaar daaraanvolgend te besteden aan de betreffende geormerkte projecten. Uiteraard met inachtneming van de noodzakelijke zorgvuldigheid ten aanzien van de bestedingsmogelijkheden. Hierdoor wordt er op jaarbasis een zekere mate van evenwicht bereikt tussen ontvangsten en bestedingen voor de bestemmingsgeldten projecten en neemt de omvang van de Bestemmingsfondsen van jaar tot jaar in principe niet toe.

Vanwege de grote invloed van de RD-actie Moldavië is daarvoor een apart bestemmingsfonds gevormd en zichtbaar gemaakt in de balans.

De saldi van de bestemmingsfondsen zijn in totaal gezien aanzienlijk. Een deel daarvan wordt aangehouden om een gelijkmatige hulpverlening te waarborgen.

Daar waar mogelijk wordt de afbouw van de saldi door het bestuur bevorderd.

Overige reserve

De overige reserve staat ter dienste van het bestuur om de doelstellingen van de stichting te verwezenlijken.

In 2022 heeft het bestuur besloten van het vrije resultaat van 2021 van € 209.651 besloten een bedrag van maximaal € 196.000 onder voorwaarden beschikbaar te stellen voor 2022 en 2023.

Ultimo 2023 is voor € 81.955 gebruik gemaakt van deze regeling.

In 2023 heeft het bestuur besloten van het vrije resultaat van 2022 van € 198.975 een bedrag van € 100.000 onder voorwaarden beschikbaar te stellen voor het opstarten van nieuwe projecten in Moldavië. Hieraan is ultimo 2023 nog geen uitvoering gegeven.

Risicoanalyse

De stichting is voor haar activiteiten volledig afhankelijk van de vrijwillige giftenstroom. De stichting gaat daarom in beginsel geen langdurige financiële verplichtingen aan.

In de loop van 2011 heeft het bestuur besloten dat soliditeit van banken prevaleert boven een wat hogere rentevergoeding en tot meer spreiding van middelen. De stichting houdt tegoeeden aan bij de grote Nederlandse banken waardoor de risicospreiding minder van belang is.

8.1.5. Resultaten

Resultaat bestemmingsfondsen (exclusief RD-actie Moldavië)

Uit bijlage 2 blijkt dat het saldo van de bestemmingsfondsen over 2023 met € 53.486 is afgenomen tot € 697.447.

Van de bestemde giften van € 741.353 (2022: € 1.264.014) is voor de uitvoeringskosten € 1128.852 (17,4%) ten gunste van de algemene middelen gebracht (2022: € 194.244 (15,4%))

Aan de projecten is in 2023 uit de algemene middelen 2022 een bedrag van € 87.283 beschikbaar gesteld.

In totaal was € 699.512 (2022: € 1.116.958) beschikbaar om steun te verlenen.

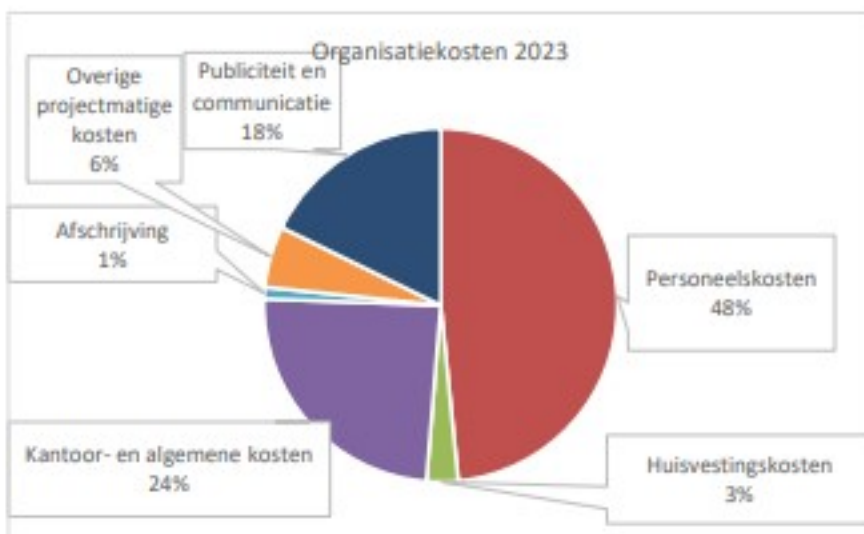
Als directe steun is € 752.998 uitgegeven, dat is een overbesteding van € 53.486. In 2022 was een onderbesteding van € 96.371 (waarvan € 75.000 Oekraïne).

Resultaat uitvoeringskosten

Over 2023 werd een voordelig resultaat op de uitvoeringskosten behaald van € 47.712 (2022: voordelig € 269.092). De achteruitgang komt door hogere organisatiekosten en een lager bedrag uit bestemmingsgelden.

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Organisatiekosten van kantoor en vrijwilligers			
Personeelskosten	246.309	242.300	201.798
Huisvestingskosten	14.692	17.700	14.696
Kantoor- en algemene kosten	125.197	102.625	62.351
Afschrijving	5.357	5.650	3.552
	<u>391.555</u>	<u>368.275</u>	<u>282.397</u>
Overige projectmatige kosten	28.384	55.250	34.103
	<u>419.939</u>	<u>423.525</u>	<u>316.500</u>
Publiciteit en communicatie	90.433	127.085	105.890
Totaal organisatiekosten	<u>510.372</u>	<u>550.610</u>	<u>422.390</u>
Baten			
Algemene giften	392.633	320.500	349.737
Nalatenschappen en legaten	24.622	42.000	121.381
	<u>417.255</u>	<u>362.500</u>	<u>471.118</u>
Andere baten	11.977	4.500	-2.592
	<u>429.232</u>	<u>367.000</u>	<u>468.526</u>

Saldo financiering met algemene gelden	-81.140	-183.610	46.136
Bijdrage uit bestemmingsgelden	128.852	104.726	222.956
Beschikbaarstelling algemene middelen	0		0
Saldo financiering organisatiekosten	47.712	-78.884	269.092

De hogere organisatiekosten worden vooral veroorzaakt door éénmalige kosten. Naast de kosten van de beëindiging van een arbeidsovereenkomst in 2024 zijn ook kosten gemaakt voor advisering en invoering van nieuwe computerprogramma's.

Zonder deze kosten zouden de organisatiekosten 2023 ongeveer gelijk aan 2022 zijn geweest.

Bestuur en raad van toezicht

Bestuurders en toezichthouders zijn onbezoldigd en krijgen geen onkostenvergoeding. Reiskosten worden desgevraagd vergoed tegen 28 cent per kilometer; de toezichthouders declareren geen reiskosten. Sommige bestuursleden declareren minder of geen reiskosten.

Aan de (gewezen) bestuurders en (gewezen) toezichthouders zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

8.1.6. Begroting jaar 2024 (in €)

	Begroot 2024	Werkelijk 2023	Begroot 2023
Baten uit eigen fondsenwerving	1.110.268	1.157.045	1.055.218
Baten uit beleggingen	2.500	11.977	2.500
Overige baten	1.000	0	2.000
Som van de eigen baten	<u>1.113.768</u>	<u>1.169.022</u>	<u>1.059.718</u>
Opbrengst Moldavië		0	0
Som van de baten	<u>1.113.768</u>	<u>1.169.022</u>	<u>1.059.718</u>
Doelstelling voorlichting	94.564	52.761	90.329
Doelstelling voorbereiding	64.225	140.367	70.612
Doelstelling verstrekte steun	<u>1.076.693</u>	<u>900.686</u>	<u>1.133.160</u>
Besteed aan doelstellingen	1.235.482	1.093.814	1.294.101
Werving baten	153.514	196.173	164.064
Beheer en Administratie	62.251	62.408	65.142
Som van de lasten	<u>1.451.247</u>	<u>1.352.395</u>	<u>1.523.307</u>
Resultaat	<u>-337.479</u>	<u>-183.373</u>	<u>-463.589</u>

In 2024 wordt rekening gehouden met een geringe groei in de reguliere baten.

8.1.7. Tot slot

De volledige jaarrekening 2023 is digitaal beschikbaar op <https://hulpooosteuropa.nl/jaarverslagen/>. Wanneer u nadere informatie wenst en/of een exemplaar van het jaarverslag of de jaarrekening 2023 wilt ontvangen, dan kunt u via het e-mailadres info@hulpooosteuropa.nl of telefonisch contact opnemen met ons kantoor in Barneveld (0342) 420 554.

Uw betrokkenheid in deze wordt door ons op prijs gesteld.

Het bestuur vertrouwt er op u met dit bestuursverslag en de jaarrekening toereikend te hebben geïnformeerd over de financiën van de stichting in het jaar 2023.

Namens het bestuur van de stichting HOE (Hulp Oost-Europa),

w.g. Adri Robijn, penningmeester

8.2. Balans 2023 (in €)

	31 december 2023	31 december 2022
ACTIVA		
Materiële vaste activa	11.749	8.226
Vlottende activa		
Vorderingen	15.690	11.073
Liquide middelen	1.759.966	1.903.956
	1.775.656	1.915.029
Totaal activa	1.787.405	1.923.255
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Reserves		
Continuïteitsreserve		
. dekking risico's korte termijn	227.000	263.000
. verplichtingen hulpverlening	20.000	20.000
	247.000	283.000
Reserve financiering activa	11.749	8.226
Overige reserve	473.244	476.317
	731.993	767.543
Fondsen		
Bestemmingsfondsen projecten	697.447	750.933
Bestemmingsfonds RD-actie Moldavië	259.988	354.323
	957.435	1.105.256
	1.689.428	1.872.799
Kortlopende schulden	97.977	50.456
Totaal passiva	1.787.405	1.923.255

8.3. Staat van baten en lasten 2023 en bestemming saldo (in €)

	Werkelijk 2023		Begroot 2023	Werkelijk 2022	
Baten:					
Particulieren	50%	579.304		47%	815.512
Andere organisaties zonder winststreven:					
. kerkelijke gemeenten	27%	312.824		27%	468.486
. onderwijsinstellingen	1%	11.586		2%	34.703
. fondsen	7%	81.103		17%	294.972
Bedrijven	14%	162.205		6%	104.108
Aan HOE gelieerde werkgroepen	1%	11.586		1%	17.351
Baten uit eigen fondsenwerving		1.158.608	1.055.218		1.735.132
Baten uit beleggingen, rentebaten		11.977	2.500		-3.242
Overige baten		0	2.000		650
Som van de eigen baten		1.170.585	1.059.718		1.732.540
Fondsen RD-actie Moldavië		0	0		0
Som van de baten		1.170.585	1.059.718		1.732.540
Lasten:					
Besteed aan doelstellingen:					
Voorlichting/bewustmaking		52.761	90.329		52.754
Vorbereiding en coördinatie verstrekte steun		140.367	70.612		120.382
Verstrekte steun		900.685	1.133.160		1.201.188
		1.093.813	1.294.101		1.374.324
Bestedingspercentage baten (bestedingen/som van de eigen baten)		93,4%	122,1%		79,3%
Bestedingspercentage lasten (bestedingen/totaal lasten)		80,8%	85,0%		87,1%
Wervingskosten					
Kosten eigen fondsenwerving		196.068	164.064		161.707
In % van baten eigen fondsenwerving		16,9%	15,5%		9,3%
Beheer en administratie					
Kosten beheer en administratie		64.075	65.142		42.706
Kostenratio (kosten beheer en administratie/totaal lasten)		4,7%	4,3%		2,7%
Som van de lasten		1.353.956	1.523.307		1.578.737
Saldo van baten en lasten		-183.371	-463.589		153.803
Bestemming saldo van baten en lasten:					
- bestemmingsfondsen		-140.769			44.697
- beschikbaarstelling overige reserve		87.283			51.674
mutatie bestemmingsfondsen (bijlage 2)		-53.486			96.371
- bestemmingsfonds RD-actie Moldavië		-94.335			-164.472
Bestemmingsfondsen toevoeging / onttrekking		-147.821			-68.101
- continuïteitsreserve		-36.000			21.000
- reserve financiering activa		3.523			1.929
- overige reserve		-3.073			198.975
Bestemmingsreserves toevoeging / onttrekking		-35.550			221.904
Totaal bestemming		-183.371			153.803

8.4. Kasstroomoverzicht 2023 (in €)

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo van baten en lasten	-183.371	153.803
Aanpassingen voor:		
. Afschrijvingen	5.357	3.552
. Veranderingen in werkkapitaal:		
- vorderingen	-4.617	14.097
- kortlopende schulden	47.521	9.723
	<u>42.904</u>	<u>23.820</u>
	-135.110	181.175
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings uit materiële vaste activa	-8.880	-5.481
Afname liquide middelen	<u>-143.990</u>	<u>175.694</u>
Saldo 1 januari	1.903.956	1.728.262
Afname liquide middelen	-143.990	175.694
Saldo 31 december	<u>1.759.966</u>	<u>1.903.956</u>

8.5. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening voldoet aan de door de Raad voor de Jaarverslaggeving uitgevaardigde Richtlijn 650 Verslaggeving Fondsenwervende Organisaties van 11 oktober 2016.

De bestedingen zijn verantwoord overeenkomstig met de doelstellingen van de stichting.

De kosten van de eigen organisatie zijn toegerekend aan de doelstellingen, werving baten en kosten van beheer en administratie volgens het model van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland.

Tenzij anders aangegeven zijn baten en lasten ten opzichte van de begroting 2023 geanalyseerd.

Waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa vanaf € 500 per eenheid zijn gewaardeerd tegen aanschafprijzen, verminderd met een jaarlijkse afschrijving die gebaseerd is op de economische levensduur en een restwaarde van nul.

De machines en inventaris worden in 5 jaar afgeschreven, de overige bedrijfsmiddelen in 3 jaar.

Overige posten

Alle overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling

Alle uitgaven in de staat van baten en lasten zijn opgenomen tegen uitgaafprijzen.

Giften in natura zijn gewaardeerd tegen de waarde in het economisch verkeer in Nederland.

Giften met een bestemmingskarakter zijn toegevoegd aan de betreffende bestemmingsfondsen, uitgaven met betrekking tot deze bestemmingen zijn daarvan ten laste gebracht.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben.

Baten uit nalatenschappen worden verwerkt in het verslagjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Dat is het verslagjaar waarin de akte van verdeling dan wel de rekening en verantwoording is ontvangen. Uitbetalingen in de vorm van voorschotten in het verslagjaar worden als baten uit nalatenschappen verwerkt.

Het resultaat op bestemmingsfondsen wordt bepaald door het saldo van de fondsen eind vorig boekjaar te verminderen met dat van het lopende boekjaar

8.6. Toelichting op de balans 2023 (in €)

ACTIVA

	31-12-2023	31-12-2022
Materiële vaste activa		
<i>Bedrijfsmiddelen</i>		
<i>Direct in gebruik voor de bedrijfsvoering</i>		
Boekwaarde per 1 januari	8.226	8.226
Aanschaffingen boekjaar	8.880	0
	17.106	8.226
Afschrijvingen boekjaar	5.357	3.035
Boekwaarde per 31 december	11.749	5.191

Een specificatie van de vaste activa is opgenomen in bijlage 1.

Vlottende activa

Vorderingen

Vooruitbetaalde bedragen	3.233	6.478
Waarborgsom(men) huur kantoor	3.150	3.150
Depotbedrag TNT	445	445
Te ontvangen rente	8.862	0
Kruisposten ING naar Rabo	0	0
Overige vorderingen	0	1.000
Totaal	15.690	11.073

Liquide middelen

ING (Postbank)	NL84 INGB 0000 0088 87	60.133	267.880
ING Rekening courant	NL41 INGB 0692 1616 00	311.427	100.107
ING Zakelijke Spaarrekening	NL41 INGB 0692 1616 00	75.335	99.628
ING Vermogen Spaarrekening	NL41 INGB 0692 1616 00	150.600	199.190
ASN Optimaalrekening	NL46 ASNB 0910 5055 78	-4	135.547
SNS Zakelijk sparen	NL07 SNBS 0937 2359 54	100.673	100.204
Rabo Rekening courant	NL46 RABO 0145 0887 23	136.635	225.438
Rabo Rekening courant (geldeen onderweg)		50.000	
Rabo Doelreserveren spaarrekening	NL16 RABO 3288 5138 46	324.880	124.917
Rabo Bedrijfsspaarrekening	NL06RABO 3162303931	134.118	234.450
ABNAmro Vermogensspaarrekening	NL77 ABNA 0497 9986 29	400.082	400.082
ABNAmro Bestuursrekening	NL82 ABNA 0497 7838 78	15.973	16.217
Kas		114	296
Totaal		1.759.966	1.903.956

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

In het saldo ultimo 2023 is € 259.988 (2022: € 354.323) begrepen om nog te besteden van de RD-actie Moldavië.

Er zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en toezichthouders.

PASSIVA

Verdeling saldo van baten en lasten

	2023	2022
Saldo van baten en lasten	-183.371	153.803
<i>Toevoeging / onttrekking aan:</i>		
- bestemmingsfondsen	-140.769	44.697
- beschikbaarstelling uit overige reserve	87.283	51.674
mutatie bestemmingsfondsen (bijlage 2)	-53.486	96.371
- bestemmingsfondsen RD-actie Moldavië (zie bijlage 2)	-94.335	-164.472
Bestemmingsfondsen toevoeging / onttrekking	-147.821	-68.101
- continuïteitsreserve	-36.000	21.000
- reserve financiering activa	3.523	1.929
- overige reserve	-3.073	198.975
Bestemmingsreserves toevoeging / onttrekking	-35.550	221.904

Reserves en fondsen

Reserves

	Totaal 2023	Continuïteits reserve	Overige reserve	Reserve activa
Saldo 1 januari 2023	767.543	283.000	476.317	8.226
Bestemming saldo baten en lasten	-35.550	-36.000	-3.073	3.523
Saldo 31 december 2023	<u>731.993</u>	<u>247.000</u>	<u>473.244</u>	<u>11.749</u>

	Totaal 2022	Continuïteits reserve	Overige reserve	Reserve activa
Saldo 1 januari 2022	545.639	262.000	277.342	6.297
Bestemming saldo baten en lasten	221.904	21.000	198.975	1.929
Saldo 31 december 2022	<u>767.543</u>	<u>283.000</u>	<u>476.317</u>	<u>8.226</u>

Continuïteitsreserve

	31-12-2023	31-12-2022
Specificatie:		
<i>Reserve dekking risico's korte termijn</i>	227.000	263.000
<i>Reserve verplichtingen hulpverlening</i>	20.000	20.000
	<u>247.000</u>	<u>283.000</u>

In 2021 is de berekening en hoogte van de continuïteitsreserve herbeoordeeld. Als continuïteitsreserve wordt opgenomen een half jaar uitvoeringskosten (excl fondswerving en voorlichting), verhoogd met transitievergoeding en liquidatiekosten.

De continuïteitsreserve van € 247.000 valt binnen de CBF - eis dat deze reserve maximaal 1.5 keer de jaarlijkse kosten van de organisatie mag bedragen.

Fondsen	Bestemmings fondsen projecten	Bestemmings fondsen RD-actie	Bestemmings fondsen projecten	Bestemmings fondsen RD-actie
	2023	2023	2022	2022
Saldo 1 januari	750.933	354.323	654.562	518.795
Beschikbaarstelling	87.283		51.674	
Bestemming saldo baten en lasten	-140.769	-94.335	44.697	-164.472
Saldo 31 december	<u>697.447</u>	<u>259.988</u>	<u>750.933</u>	<u>354.323</u>

In bijlage 2 worden de bestemmingsfondsen projecten nader toegelicht

	31-12-2023	31-12-2022
Kortlopende schulden		
Accountantskosten	18.715	10.395
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	6.159	11.265
Reservering vakantiegeld en eindejaarsuitkering	7.349	7.419
Reservering compensatie- en verlofuren	3.826	3.622
Overige schulden	61.928	3.380
Totaal	<u>97.977</u>	<u>36.081</u>

Niet in de balans opgenomen activa en financiële verplichtingen

Van in voorgaande jaren opgevallen nalatenschappen en legaten zijn in 2023 geen (slot)uitkeringen ontvangen.

De huur van het kantoorpand Veemweg 2 in Barneveld bedraagt € 12.600 per jaar. Het huurcontract loopt van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024. Het contract kan daarna telkenmale met 5 jaar worden voortgezet. De opzegtermijn is één jaar.

8.7. Toelichting op de staat van baten en lasten 2023 (in €)

Baten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Baten uit eigen fondsenwerving			
<i>Algemene giften</i>	392.633	320.500	349.737
<i>Nalatenschappen en legaten (3 resp.4)</i>	24.622	42.000	121.381
Totaal algemeen	417.255	362.500	471.118

De nalatenschappen en legaten zijn algemene baten (2022 één bestemde nalatenschap van € 11.862). Bestemde nalatenschappen en legaten worden onder de bestemde giften verantwoord.

<i>Giften met bestemming</i>			
Noodhulp gevolgen oorlog Oekraïne	61.904		318.672
Project EO Oltalom	34.720		194.398
Reguliere projecten	441.923		508.312
Diaconaat, incl projecten	538.547	556.963	1.021.382
Gemeenteopbouw	159.652	106.505	141.092
Onderwijs	19.535	0	41.760
Diaconale jongerenreizen, projectdeel	23.619	29.250	59.780
	741.353	692.718	1.264.014
Opbrengst RD-actie Moldavië	0		0
	741.353	692.718	1.264.014

Voor de bekostiging van de uitvoering van de bestedingen wordt een bijdrage ingehouden van maximaal 20%

Totaal baten uit eigen fondsenwerving	1.158.608	1.055.218	1.735.132
--	------------------	------------------	------------------

De giften zijn (exclusief fonds RD-actie) als volgt naar bronnen verdeeld (in percentages):

a. Particulieren	50	47
b. Bedrijven en organisaties	14	6
c. Andere organisaties zonder winststreven:		
. Kerkelijke gemeenten	27	27
. Onderwijsinstellingen	1	2
. Fondsen	7	17
d. Aan HOE gelieerde werkgroepen	1	1
	100	100

In 2023 werden 3 (2022: 7) diaconale jongerenreizen georganiseerd. Ontvangsten zijn projectgelden die door de geplande groepen bijeen zijn gebracht.

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Baten uit beleggingen			
Rente bankrekeningen	11.977	2.500	-3.242
Overige baten			
Opbrengst verkopen van oude ansichtkaarten	0	2.000	650
Diverse baten	0		0
Totaal overige baten	0	2.000	650
Som der baten	1.170.585	1.059.718	1.732.540

8.7. Toelichting op de staat van baten en lasten 2023 - vervolg a (in €)

Lasten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Besteed aan de doelstellingen			
<i>Doelstelling voorlichting/bewustmaking</i>			
Uitingen /enveloppen	10.704	10.000	11.475
Kosten promotiemateriaal	2.360	0	9.880
Advertentiekosten	8.657	4.000	5.472
Groot Nieuwscampagne	3.057	6.000	4.174
Kosten internet-site	404	1.000	125
Advertentiekosten online media	1.185		2.177
Overige	50	4.335	1.387
Publiciteit en communicatie	26.417	25.335	34.690
Uitvoeringskosten cf. bijlage 4	26.344	64.994	18.064
Totaal	52.761	90.329	52.754
<i>Doelstelling voorbereiding en coördinatie structurele hulp</i>			
Uitvoeringskosten cf. bijlage 4	140.367	70.612	120.382
Betreft activiteiten die de structurele hulp ondersteunen en vanuit Nederland worden gedaan.			
<i>Doelstelling verstrekte steun</i>			
Diaconaal	475.107	515.064	704.000
Gemeenteopbouw	169.070	205.738	171.783
Onderwijs	98.701	0	88.516
Diaconale jongerenreizen, projectdeel	10.120	22.500	56.288
	752.998	743.302	1.020.587
Projecten bestuurscommissies		70.400	
RD-actie Moldavië	94.335	158.995	135.760
	847.333	972.697	1.156.347
Verschillen	-3.749		
Uitvoeringskosten cf. bijlage 4	57.101	160.463	44.841
Totaal	900.685	1.133.160	1.201.188
Wervingskosten			
Kosten eigen fondsenwerving			
Advertentiekosten	26.765	16.000	32.679
Uitingen /enveloppen	21.732	30.000	23.299
Mailingkosten m.n. vervallen acceptgiro	0		8.229
Groot Nieuwscampagne	5.097	10.000	4.175
Advertentiekosten online media	1.185		2.177
Werving donateurs		15.000	
Ontwikkeing campagnes		21.500	
Werving nalatenschappen	2.735	500	
Kosten internet-site	1.210	1.000	376
Promotiemateriaal		5.000	
Overige kosten eigen fondswerving	5.292	2.750	265
Publiciteit en communicatie	64.016	101.750	71.200
Uitvoeringskosten cf. bijlage 4	132.052	62.314	90.507
Totaal	196.068	164.064	161.707
Beheer en administratie			
Uitvoeringskosten cf. bijlage 4	64.075	65.142	42.706
Som der lasten	1.353.956	1.523.307	1.578.737

8.7. Toelichting op de staat van baten en lasten 2023 - vervolg b (in €)

Uitvoeringskosten			
	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Personeelskosten			
Salariskosten	140.208	159.000	150.131
Vacatures		24.000	
Ontvangen ziekengelduitkeringen	0		-1.295
	<u>140.208</u>	<u>183.000</u>	<u>148.836</u>
Sociale lasten	14.151	18.000	14.081
Werkgeversbijdrage ziektekosten	8.803	8.600	9.235
Pensioenpremies	9.407	11.000	9.498
Reiskosten woon- werkverkeer	2.378	3.500	3.263
Kosten werving personeel	0	1.500	4.199
Ziekengeldverzekering en Arbozorg	5.222	6.000	4.377
Overige personeelskosten	61.068	4.700	2.917
	<u>241.237</u>	<u>236.300</u>	<u>196.406</u>
Kosten vrijwilligers	5.072	6.000	5.392
	<u>246.309</u>	<u>242.300</u>	<u>201.798</u>
Aantal werknemers einde jaar	4,00	4,00	4,00
Gemiddeld aantal werknemers op basis van voltijds	2,88	3,47	2,80

De salariskosten zijn over 2023 niet goed vergelijkbaar met 2022 aangezien op 1 juni 2022 een werknemer in dienst is getreden met 22% dienstverband. In 2023 was sprake van een tijdelijke uitbreiding.

Op 1 april 2023 zijn de salarissen verhoogd met 3,0%.

Met een werknemer is in gezamenlijk overleg in 2024 de arbeidsovereenkomst beëindigd. De daarmee verbonden kosten zijn opgenomen onder de overige personeelskosten.

Onder de *kosten vrijwilligers* zijn o.m. begrepen de kosten van de (digitale) nieuwjaarsontmoeting met bestuurders, vrijwilligers en medewerkers en de vrijwilligersvergoedingen.

Huisvestingskosten			
Huur	12.600	12.600	12.600
Energiekosten	1.610	4.000	1.332
Overige huisvestingskosten	482	1.100	764
	<u>14.692</u>	<u>17.700</u>	<u>14.696</u>
Kantoor- en administratiekosten			
Automatiseringskosten	28.497	6.000	13.715
Advieskosten automatisering CRM / Boekhoud /website	29.037	43.875	4.796
Accountantskosten	21.509	17.500	16.982
Lidmaatschappen / Abonnementen en contributies	14.864	15.000	9.801
Verzekeringen	3.221	3.100	3.164
Portokosten	1.058	2.000	1.068
Reiskosten	2.774	2.300	1.907
Telefoonkosten	1.618	2.000	1.922
Bankkosten	1.813	1.500	2.016
Administratiekosten	1.365	1.300	1.061
Kopieerkosten	1.050	1.000	1.019
Overige kantoor- en administratiekosten	138	800	300
	<u>106.944</u>	<u>96.375</u>	<u>57.751</u>

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Bestuurskosten			
Reiskosten	3.373	5.500	1.479
Advieskosten automatisering	12.865	500	679
Diverse bestuurskosten	1.195	2.000	1.589
Huur vergaderruimte	0		270
Verteerkosten	820	750	583
	<u>18.253</u>	<u>8.750</u>	<u>4.600</u>
Totaal kantoor- en betuurskosten	<u>125.197</u>	<u>105.125</u>	<u>62.351</u>

In 2023 hebben de advieskosten automatisering betrekking op het onderzoek naar nieuwe programmatuur voor werving en financiële administratie.

Afschrijvingskosten	<u>5.357</u>	<u>5.650</u>	<u>3.552</u>
----------------------------	--------------	--------------	--------------

Een gedetailleerd overzicht van investeringen en afschrijvingen in het boekjaar is opgenomen in bijlage 1.

Totale uitvoeringskosten	<u>391.555</u>	<u>370.775</u>	<u>282.397</u>
---------------------------------	----------------	----------------	----------------

Overige projectmatige kosten

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Bankkosten			
Incasso's etc.	3.191	3.500	4.435
Betalingen projecten	500	500	279
	<u>3.691</u>	<u>4.000</u>	<u>4.714</u>
Reiskosten projecten	<u>22.540</u>	<u>40.700</u>	<u>28.161</u>
Overige (reis)kosten			
Reisverzekeringen	972	1.000	255
Reiskosten derden (voorbereiding)	514	1.500	408
Compensatie CO2 uitstoot reizen	550	1.500	250
Local Resource Mobilization	0	3.000	0
Overige (reis)kosten	117	3.550	315
	<u>2.153</u>	<u>10.550</u>	<u>1.228</u>

Local Resource Mobilization is een initiatief van Prisma en gericht op zelfstandig werven van mensen en middelen in de werkgebieden.

De stichting betaalt compensatie voor de CO2 uitstoot bij vliegreizen van de bestuur en vrijwilligers. Hiervoor wordt samengewerkt met Arocha.

Totaal overige projectmatige kosten	<u>28.384</u>	<u>55.250</u>	<u>34.103</u>
--	---------------	---------------	---------------

Bijlage 1: specificatie vaste activa 2023 (in €)

	Datum aanschaf	Afscriptings- termijn	Aanschafwaarde 01-01-2023	Des- investeringen	31-12-2023 investeringen	Afscriptingen 01-01-2023	2023	Des- investeringen	31-12-2023	Boekwaarde 01-01-2023	31-12-2023
Materiële vaste activa											
Bedrijfsmiddelen											
Patchkast	dec-19	3 jaar	2.764		2.764	1.996	768		2.764	768	0
2 laptops en 3 monitoren	mrt-23	3 jaar	6.630	6.630	6.630	1.750	1.750		1.750	0	4.880
Hard- en software			2.764	6.630	9.394	1.996	2.518	0	4.514	768	4.880
Matthat hosting implementatie	jul-19	3 jaar	1.858	0	-1.858	1.858		-1.858	0	0	0
Automatiseringsprojecten Matthat			1.858	0	-1.858	1.858	0	-1.858	0	0	0
Fotokopieerapparaat	jul-19	5 jaar	5.161		5.161	3.096	1.032		4.128	2.065	1.033
Keuken meubilair	dec-19	5 jaar	1.298		1.298	564	260		824	734	474
Digbord	mrt-22	5 jaar	5.481		5.481	822	1.096		1.918	4.659	3.563
Airco	sep-23	3 jaar	2.250	2.250	2.250		451		451	0	1.799
Mechines en inventaris			11.940	2.250	14.190	4.482	2.639	0	7.321	7.458	6.869
Totaal vaste activa 2023			16.562	8.880	23.584	8.336	5.357	-1.858	11.835	8.226	11.749
Totaal vaste activa 2022			23.665	5.481	16.562	17.388	3.552	-12.604	8.336	6.297	8.226

Bijlage 2: Specificatie bestemmingsfondsen 2023 (in €)

2023	Diaconaat *)	Gemeen- tebouw	Onderwijs	Diaconale jongeren- reizen	Saldo	RD-actie	Saldo
					2023	Moldavië 2023	2023
Saldo 01-01	578.481	146.580	15.366	10.506	750.933	354.323	1.105.256
Bruto ontvangsten	538.547	159.652	19.535	23.619	741.353	0	741.353
Bijdrage uitvoeringskosten	-98.060	-30.556	-3.896	3.660	-128.852		-128.852
Netto ontvangsten	440.487	129.096	15.639	27.279	612.501	0	612.501
Beschikbaarstelling	68.711	17.350	0	1.222	87.283		87.283
Overboekingen	-102.004	38.738	75.833	-12.839	-272		-272
Saldo	407.194	185.184	91.472	15.662	699.512	0	699.512
Verstreckte steun	-475.107	-169.070	-98.701	-10.120	-752.998	-94.335	-847.333
Saldo 31-12	510.568	162.694	8.137	16.048	697.447	259.988	957.435

In 2023 is een bedrag van € 87.283 als algemene middelen beschikbaar gesteld.

2022	Diaconaat *)	Gemeen- tebouw	Onderwijs	Diaconale jongeren- reizen	Saldo	RD-actie	Saldo
					2022	Moldavië 2022	2022
Saldo 01-01	497.915	94.019	47.253	15.375	654.562	518.795	1.173.357
Bruto ontvangsten	1.021.382	141.092	41.760	59.780	1.264.014	0	1.264.014
Bijdrage uitvoeringskosten	-158.020	-25.847	-6.627	-3.750	-194.244	-28.712	-222.956
Netto ontvangsten	863.362	115.245	35.133	56.030	1.069.770	-28.712	1.041.058
Beschikbaarstelling	25.284	26.390			51.674		51.674
Overboekingen	-104.080	82.709	21.496	-4.611	-4.486		-4.486
Saldo	784.566	224.344	56.629	51.419	1.116.958	-28.712	1.088.246
Verstreckte steun	-704.000	-171.783	-88.516	-56.288	-1.020.587	-135.760	-1.156.347
Saldo 31-12	578.481	146.580	15.366	10.506	750.933	354.323	1.105.256

In 2022 is een bedrag van € 51.674 als algemene middelen beschikbaar gesteld.

Bijlage 3: Specificatie verstrekte steun 2023 (in €)

2023	Diaconaat	Gemeen- tebouw	Onderwijs	Diaconale jongeren- reizen	Sub- totaal 2023	Uitvoer- ingskosten	Totaal 2023
Roemenië Zuid/West	44.375	38.890			83.265	5.243	88.508
Roemenië Midden	77.096	27.575			104.671	6.591	111.262
Roemenië Oost	78.416	7.300			85.716	5.397	91.113
	199.887	73.765	0	0	273.652	17.231	290.883
Oekraïne	125.324	16.565	95.201		237.090	14.928	252.018
Servië (Balkan)	29.402	35.579			64.981	4.092	69.073
Slowakije	14.285	8.200			22.485	1.416	23.901
Hongarije	39.484	3.150			42.634	2.684	45.318
Polen	9.592	21.400			30.992	1.951	32.943
Moldavië	57.133				57.133	3.597	60.730
Meerdere landen		10.411	3.500	10.120	24.031	1.513	25.544
Subtotaal	475.107	169.070	98.701	10.120	752.998	47.412	800.410
RD-actie Moldavië	94.335				94.335	5.940	100.275
Totaal	569.442	169.070	98.701	10.120	847.333	53.352	900.685

2022	Diaconaat	Gemeen- tebouw	Onderwijs	Diaconale jongeren- reizen	Sub- totaal 2022	Uitvoer- ingskosten	Totaal 2022
Roemenië Zuid/West	39.867	42.460			82.327	3.192	85.519
Roemenië Midden	66.777	20.675			87.452	3.391	90.843
Roemenië Oost	126.007	5.500			131.507	5.100	136.607
	232.651	68.635	0	0	301.286	11.683	312.969
Oekraïne	102.578	10.926	84.016		197.520	7.659	205.179
Servië (Balkan)	34.519	30.961			65.480	2.539	68.019
Slowakije	23.425	9.700			33.125	1.285	34.410
Hongarije	222.982	3.000			225.982	8.763	234.745
Polen	44.180	3.800			47.980	1.861	49.841
Moldavië	43.400				43.400	1.683	45.083
Meerdere landen	265	44.761	4.500	56.288	105.814	4.103	109.917
Subtotaal	704.000	171.783	88.516	56.288	1.020.587	39.576	1.060.163
RD-actie Moldavië	135.760				135.760	5.265	141.025
Totaal	839.760	171.783	88.516	56.288	1.156.347	44.841	1.201.188

Bijlage 4: Toelichting lastenverdeling Jaarrekening 2023 (in €)

	Besteed aan doelstellingen				Wervings- kosten	Kosten beheer en admin- stratie	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
	Voorlichting Bewust- wording	Voorbereiding en Coördinatie verstekte steun vanuit Nederland	Verstekte steun (Structurele Hulp)	Totaal doelstel- lingen				
Organisatiekosten								
Personeelskosten	16.938	89.562	41.365	147.865	71.046	27.398	246.309	201.798
Huisvestingskosten	441	2.498	1.910	4.849	6.024	3.819	14.692	14.696
Kantoor- en algemene kosten	8.585	21.620	13.022	43.227	49.755	32.215	125.197	62.351
Afschrijving	321	1.553	804	2.678	2.036	643	5.357	3.552
Uitvoeringskosten								
Overige projectmatige kosten	26.285	115.233	57.101	198.619	128.861	64.075	391.555	282.397
	59	25.134	0	25.193	3.191		28.384	34.103
Publiciteit en communicatie	26.344	140.367	57.101	223.812	132.052	64.075	419.939	316.500
	26.417			26.417	64.016		90.433	105.890
Totaal organisatiekosten	52.761	140.367	57.101	250.229	196.068	64.075	510.372	422.390
Verstekte steun			752.998	752.998			752.998	1.020.587
Verstekte steun RD-actie Moldavië			94.335	94.335			94.335	135.760
Totaal lasten	52.761	140.367	904.434	1.097.562	196.068	64.075	1.357.705	1.578.737
Begroting 2023	90.329	70.612	1.133.160	1.294.101	164.064	65.142	1.523.307	

Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van voltijds

Totaal bezoldiging respectievelijk kostenvergoedingen bestuursleden en toezichthouder

Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en toezichthouders

2,88
0
0

3,47
0
0

3,47
0
0

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van stichting Hulp Oost-Europa

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van stichting Hulp Oost-Europa te Barneveld gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting Hulp Oost-Europa per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting Hulp Oost-Europa zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel

Koolhovenstraat 11
3772 MT Barneveld
Postbus 272
3770 AG Barneveld

T (0342) 40 85 08
F (0342) 40 81 41
barneveld@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het algemeen jaarverslag;
- het bestuursverslag;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening

opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk

verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barneveld, 18 juli 2024

Van Ree Accountants

M.A. Rozendaal RA

Digitaal ondertekend met Hix door

M.A. Rozendaal RA

op 18-07-2024 13:26

VAN REE ACCOUNTANTS

Van Ree Accountants

Bijlage A Vrijwilligers en medewerkers HOE (per april 2023)

Margreet Agterhuis, regioteam Servië	Gerben van Loenen, regioteam Servië
Marie-Liza Baan, jongerencommissie	Gerlinda van Maanen, kantoorvrijwilliger
Heino Bakker, regioteam Roemenië Oost	Jacob Meijer, bestuurslid; voorzitter jongerencommissie
Wim den Besten, bestuurslid	Sjaak Meijer, regioteam Servië
Kees Blokland, regioteam Hongarije	Marja Meijwaard, medewerker financiën
Mieke den Boer-Snoei, kindersponsoring Oekraïne	Jan Migchels, vrijwilliger
Marjet de Boer-van den Brink, regioteam Roemenië Zuid/West	Pieter Molenaar, vrijwilliger
Jaap Braaksma, vrijwilliger	Gerrit Jan van Norel, bestuursvoorzitter
Harm Brand, jongerencommissie	Wil van 't Ooster, kantoorvrijwilliger
Jannemarie Breen, regioteam Roemenië Zuid/West	Aart Peters, commissie gemeenteopbouw
Ron Bregman, regioteam Moldavië	Roeline Peters, regioteam Roemenië-Midden
Hermieke de Bruin, kantoormedewerker jongerenwerk	Rini Quirijns, regioteam Slowakije
Kees Cornelissen, commissie gemeenteopbouw	Evert Raaijen, lid raad van toezicht
Berend Coster, commissie gemeenteopbouw	Jan Rebel, kantoorvrijwilliger
Herbert van Daalen, kantoormedewerker	Adri Robijn, bestuurspenningmeester
Rijk van Dam, raad van toezicht	Jan de Romph, vrijwilliger
Erik Dijkgraaf, regioteam Polen	Stoffel de Ronde, regioteam Oekraïne
Gerrit van Dijk, commissie gemeenteopbouw	Henk Russcher, raad van toezicht
Simone Dina-Stolze, sponsoring BER-gezinnen	Allard Selles, bureaumanager
Hanneke van Dodeweerd, jongerencommissie	Henk Selles, regioteam Slowakije
Bram van Duinen, regioteam Slowakije	Nelly Smits-Wisgerhof, notulist bestuur
Bouwina Emaus-Schuttel, regioteam Servië	Klarina Soare, regioteam Roemenië Zuid/West
Wim Emaus, regioteam Servië	Jan Sonneveld, regioteam Roemenië Zuid/West
Wilco van Essen, regioteam Polen	Gert Wim Stoffer, regioteam Polen; commissie fondsenwerving en publiciteit
Johan Gooijer, lid raad van toezicht	Ton Tanghe, raad van toezicht
Zeger de Haan, vrijwilliger	Han Tellegen, regioteam Oekraïne
Coby van der Ham, regioteam Oekraïne	Bernhard Timmer, regioteam Servië
Jaap van der Ham, regioteam Oekraïne	Heidi Timmer-Haklander, regioteam Servië
Marleen 't Hart, regioteam Oekraïne	René Treur, regioteam Roemenië Zuid/West
Els den Hartog, regioteam Servië	Diny Veenendaal, kantoorvrijwilliger
Wilco ten Have, regioteam Hongarije	Hettie Verhoeven-van Essen, kantoorvrijwilliger
John Heikoop, commissie fondsenwerving en publiciteit	Paul Verkade, regioteam Polen
Jan Sander Heutink, bestuurslid, commissie gemeenteopbouw	Henk Versluis, vrijwilliger verzamelen ansichtkaarten
Leanne van de Hoef, vrijwilliger	Cokky de Visser, bestuurslid, commissie fondsenwerving en publiciteit
Paulien Hoekstra-van der Hoeven, commissie fondsenwerving en publiciteit	Rick van Voorthuizen, jongerencommissie
Marieke op 't Hof, kantoorvrijwilliger	Hetty van Walderveen-de Groot, kantoorvrijwilliger
Martin Holtland, bestuurslid	Teunie van de Water-Luijk, commissie gemeenteopbouw
Chiel Huizer, regioteam Roemenië Oost	Wout van de Water, regioteam Roemenië Zuid/West
Leo van Kampen, regioteam Hongarije	Eefje van de Werfhorst, bestuurslid; commissie gemeenteopbouw
Maarten Kleingeld, commissie fondsenwerving en publiciteit	Jaap Westhuis, regioteam Roemenië Zuid/West; regioteam Moldavië
Arie Kooijman, ambassadeur	Jacob Westland, regioteam Oekraïne
Nelleke ten Kortenaar-Stam, bestuurslid, vrijwilligerscoördinator	Jans Westland, kantoorvrijwilliger
Henk-Jan Kroeze, kantoorvrijwilliger	Klaas Witteveen, kantoorvrijwilliger
Johan het Lam, regioteam Servië	Menno Zetzema, bestuurslid; regioteam Roemenië –Midden
Tineke het Lam-van Mourik, regioteam Servië	

Bijlage B: Lijst samenwerkende stichtingen/werkgroepen

Prisma

Christelijk Platform Oost-Europa (CPOE)

EO Metterdaad

GZB

Gereformeerde Bond (GB)

Fundament

HGJB

Projectgerelateerd per regio:

Oekraïne

- Werkgroep Hulp Oost-Europa Bleskensgraaf
- Werkgroep Unterkarpaten in Nieuwerkerk aan den IJssel
- Dorcas in Almere

Servië

- Stichting Suva Nawa
- Servië Werkgroep Harderwijk en Hierden
- Werkgroep Oud-Beijerland
- Werkgroep Leerdam
- Werkgroep Hilversum

Roemenië Zuidwest

- Werkgroep Ameide
- Werkgroep MehHoRo uit Meerkerk
- Werkgroep Jaarsveld
- Werkgroep Benthuizen
- Werkgroep Oosterwolde
- Werkgroep Driedorp
- Hoornbeek college Amersfoort

Bijlage C: Lijst met functies bestuur en raad van toezicht

Bestuur

Gerrit Jan van Norel - voorzitter bestuur
hoofdfunctie: interim manager financiële sector
nevenfunctie:

- DGA Van Norel Nijkerk Holding BV

Martin Holtland - tweede voorzitter bestuur
hoofdfunctie: docent Ouviaer en stagebegeleider PRO (praktijkonderwijs)
nevenfunctie: geen

Adri Robijn - penningmeester bestuur
hoofdfunctie: gepensioneerd openbaar accountant
nevenfunctie:

- Penningmeester Stichting Voorzieningsfonds Palliatieve Zorg Dirksland
- Adviseur – Accountant bij Robijn Accountancy BV

Nelleke ten Kortenaar - lid bestuur
hoofdfunctie: secretaresse bij Driestar Onderwijsadvies Gouda
nevenfunctie: geen

Jacob Meijer - lid bestuur
hoofdfunctie: docent natuurkunde en NLT aan de GSR
nevenfunctie:

- lid werkgroep digitale media van de commissie evangelisatie van de HHK

Eefje van de Werfhorst - lid bestuur
hoofdfunctie: docent 'Driestar Hogeschool'
nevenfunctie:

- mentor Global Rize

Menno Zetzema - lid bestuur
hoofdfunctie: tolk Nederlandse gebarentaal
nevenfunctie: geen

Jan Sander Heutink - lid bestuur
Hoofdfunctie: predikant hervormde gemeente Katwijk
Nevenfunctie: geen

Raad van Toezicht (rvt)

Rijk van Dam - voorzitter rvt
hoofdfunctie: gepensioneerd
nevenfunctie:

- lid raad van toezicht stichting Welzijn Barneveld
- lid van het bestuur van RMU-Senior
- energie-coach gemeente Barneveld
- vrijwillig reisleader voor Amicitia Reizen en Goed Idee Reizen
- vrijwillig chauffeur buurtbus Barneveld-Nijkerk
- vrijwillig chauffeur voor Automaatje, vervoersservice via Welzijn Barneveld

Ton Tanghe - secretaris rvt
hoofdfunctie: Raadsheer bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
nevenfunctie:

- DGA van Stefton Beheer B.V.;
- Lid generale commissie voor de bezwaren en geschillen (GCBG) in PKN
- Penningmeester Stichting Vrienden van de Haar (Reformatische Gezinsvervangende Woonvoorziening);
- Penningmeester Stichting Micha

Evert Raaijen - lid rvt
hoofdfuncties: business development manager, Alfen b.v. Almere en actief dienend reserve officier Ministerie van Defensie (adviseur energievoorziening)
nevenfunctie:

- voorzitter van college van kerkrentmeesters hervormde gemeente Harderwijk

Johan Gooijer - lid rvt
hoofdfunctie: interim professional Finance & Control
nevenfunctie:

- KKA Administraties & Advies, Amersfoort;
- Penningmeester Anne & Geke Steenstra Stichting (Vermogensfonds/nalatenschap);
- Vrijwilliger Werkplaats De Pinnenburg.

Henk Russcher - lid rvt
hoofdfunctie: Predikant
nevenfunctie: geen

*Dank aan het vele werk, gedaan door medewerkers
en vrijwilligers in het jaar 2023*

**Want mijn God zal u, overeenkomstig Zijn
rijkdom, voorzien van alles wat u nodig hebt,
in heerlijkheid, door Jezus Christus.**

Fil. 4 : 19

Stichting Hulp Oost-Europa

Verleent geestelijke en materiële hulp
aan kerken en gemeenten in
Centraal- en Oost-Europa

Secretariaat

Postbus 455
3770 AL Barneveld
Tel: 0342 420 554
E-mail: info@stichtinghoe.nl

Bezoekadres

Veemweg 2
3771 MT Barneveld

Rekening

IBAN: NL84 INGB 0000 0088 87